

Møte torsdag den 1. desember kl. 10 President: **T h o r b j ø r n J a g l a n d**

D a g s o r d e n (nr. 19):

1. Innstilling fra kontroll- og konstitusjonskomiteen om bevilgninger på statsbudsjettet for 2006, kapitler under Fornyings- og administrasjonsdepartementet og Finansdepartementet, konstitusjonelle institusjoner (rammeområde 14) (Budsjett-innst. S. nr. 10 (2005-2006), jf. St.prp. nr. 1 (2005-2006) og St.prp. nr. 1 Tillegg nr. 1 (2005-2006))
2. Innstilling fra justiskomiteen om bevilgninger på statsbudsjettet for 2006, kapitler under Justis- og politidepartementet mv. (rammeområde 5) (Budsjett-innst. S. nr. 4 (2005-2006), jf. St.prp. nr. 1 (2005-2006) og St.prp. nr. 1 Tillegg nr. 1 (2005-2006))
3. Referat

Valg av settepresident

Presidenten: Presidenten vil foreslå at det velges to settepresidenter for Stortingets møte i dag – og anser det som vedtatt.

Presidenten foreslår Sigvald Oppebøen Hansen og Gunn Olsen. – Andre forslag foreligger ikke, og Sigvald Oppebøen Hansen og Gunn Olsen anses enstemmig valgt som settepresidenter for Stortingets møte i dag.

S a k n r. 1

Innstilling fra kontroll- og konstitusjonskomiteen om bevilgninger på statsbudsjettet for 2006, kapitler under Fornyings- og administrasjonsdepartementet og Finansdepartementet, konstitusjonelle institusjoner (rammeområde 14) (Budsjett-innst. S. nr. 10 (2005-2006), jf. St.prp. nr. 1 (2005-2006) og St.prp. nr. 1 Tillegg nr. 1 (2005-2006))

Lodve Solholm (FrP) [10:03:22] (leiar i komiteen): Kontroll- og konstitusjonskomiteen fremmar i denne innstillinga forslag om løyvingar på statsbudsjettet for 2006 under den ramma og dei kapitla som er fordelte til komiteen i Stortingets møte 2. november 2005, jf. Innst. S. nr. 3 for 2005–2006.

Budsjettinnstillinga omfattar òg dei institusjonane som er underlagde Stortinget. Det gjeld Riksrevisjonen, Stortingets ombodsmann for forvaltninga og Stortingets kontrollutval for etterretnings-, overvakings- og sikkerheits-teneste.

På vegner av komiteen vil eg seie meg nøgd med den jobben som blir gjort av desse institusjonane. I tillegg vil eg nemne at vi også har fått ansvaret for Det Kongelege Hus.

Den observante lesaren vil sjå at det er ein differanse mellom forslaget fremma i St.prp. nr. 1 for 2005–2006 og forslaget i St.prp. Tillegg nr. 1 for 2005–2006. Dette kjem

ikkje av stor differanse mellom dei to framsette forslaga. Det kjem av ulike forslag om endringar i rekneskapsføring av meirverdiavgift i statsforvaltninga. I St.prp. nr. 1 for 2005–2006 vart det foreslått å innføre ei nettoordning for budsjettering og rekneskapsføring av meirverdiavgift. Utgiftsrammene vart derfor justerte for venta utbetaling av meirverdiavgift i 2006. Summen av nedjusteringane vart foreslått løyvd på ei sentral løyving for betalt meirverdiavgift. Omlegginga skulle vere budsjettneøytral.

I St.prp. nr. 1 Tillegg nr. 1 for 2005–2006 vart det foreslått at ordninga med nettobudsjettering av meirverdiavgift ikkje skal innførast. På den bakgrunnen vart det foreslått å tilbakeføre nedjusteringa på dei drifts- og investeringspostane det gjeld.

Komiteen vil framheve den rolla ombodsmannen har med å føre kontroll med den offentlege forvaltninga, slik at ein ikkje gjer urett mot den einskilde innbyggjaren. Komiteen meiner det er viktig at ombodsmannen kan vidareutvikle denne rolla, gjere den meir effektiv og sikre rettsvernet for det einskilde menneske.

Riksrevisjonen har i år fått ein kort merknad frå komiteen. Som tidlegare vil komiteen halde fast ved at Riksrevisjonen har ein særleg viktig funksjon ved å kontrollere at dei midlane Stortinget stiller til rådvelde, blir brukte som venta. Det er i nasjonen si interesse at det arbeidet Riksrevisjonen utfører, held eit høgt fagleg nivå, og at det også i 2006 blir sett av midlar til å halde dette oppe.

Som det går fram av innstillinga, er det ein samrøystes komite som står bak dette budsjettframlegget.

Carl I. Hagen (FrP) [10:07:05]: Jeg bad om ordet som saksordfører for Riksrevisjonen. Det er helt riktig som komiteens leder fremholdt, at det er en kort merknad, og jeg har lyst til å knytte noen bemerkninger til hva som ofte er situasjonen når det er en kort merknad og komiteen sier at man ellers ikke har noen merknader og slutter seg til budsjettforslaget. Det betyr i realiteten at alt er i orden! Det er et slags godkjenningstempel på at det man omtaler, denne virksomheten, går slik som den skal. Og det er absolutt tilfellet med Riksrevisjonen.

Kontrollen med forvaltningen og Regjeringen er blitt mye, mye bedre. Kontrollkomiteen har nettopp hatt et seminar hvor en advokat, Sejersted, som har skrevet en 800 siders doktorgradsavhandling om Stortingets kontroll, nettopp fremholdt at særlig på 1990-tallet og i de siste 10, 15 eller 17 årene har kontrollvirksomheten til Stortinget økt vesentlig, aktiviteten har økt dramatisk. Fra tidligere å ha hatt bare en protokollkomite som tilleggskomite for de vanlige komiteene – altså representanter som i tillegg til i en fagkomite satt i en protokollkomite – fikk Stortinget i 1993 en kontroll- og konstitusjonskomite, som har kontroll som eneste sak. Og det er blitt en viktig komite i Stortinget. Den har fått økt oppmerksomheten omkring kontrollen. Riksrevisjonen har på hele 1990-tallet dramatisk økt sin forvaltningsrevisjon, og vi har hatt dramatiske politiske saker i Stortinget som kommer fra Riksrevisjonen og dens arbeid. Vi er vel nå oppe i 12–14 forvaltningsrevisjonsrapporter som behandles i Stortinget hvert år, mot i tidligere tider kun Dokument nr. 1, som fikk en ikke

særlig omfattende behandling i den daværende protokollkomiteen.

Da kan man spørre: Er denne dramatiske utviklingen i økt kontroll og økt oppmerksomhet om kontroll noe som bare kommer av seg selv? Er det et system som medvirker til at slik blir det, eller er det også enkeltpersoners innsats?

Grunnen til at jeg bad om ordet, er at det er ikke alltid bare slik at ting skjer automatisk i et system, av og til er det noen personer som har vært drivende krefter med hensyn til å frembringe den nye situasjonen. Det er det også i dette tilfellet. Jeg kan referere til at da vi fikk Stortingets kontroll- og konstitusjonskomite, var utgangspunktet for den dramatiske økningen og vektleggingen en reglementskomite som avgav sin innstilling i oktober 1990, og den reglementskomiteen ble ledet av Stortingets daværende visepresident, Bjarne Mørk Eidem, som altså var den drivende kraft for å få frem kontrollkomiteen. Kort tid etter ble Bjarne Mørk Eidem utnevnt av Stortinget til riksrevisor, og han har vært en drivende kraft som leder i riksrevisorkollegiet for en dramatisk bedre organisering og en større grad av aktivitet i Riksrevisjonen, hvor han nå har vært sjef i omtrent 15 år. Mye av den økte kontrollaktiviteten som landets nasjonalforsamling har iverksatt i løpet av de siste 15 årene, har vår utmerkede riksrevisor i denne perioden i hvert fall vært en medvirkende sterk årsak til. I og med at han går av om noen få uker og presenterer sin siste sak som riksrevisor nå, vil jeg, som saksordfører for Riksrevisjonen, gjerne gi honnør til riksrevisor Bjarne Mørk Eidem, som har vært den drivende kraft med hensyn til å øke nasjonalforsamlingens gode kontrollarbeid de siste 15 år.

Presidenten: Flere har ikke bedt om ordet til sak nr. 1. (Votering, se side 464)

S a k n r . 2

Innstilling fra justiskomiteen om bevilgninger på statsbudsjettet for 2006, kapitler under Justis- og politidepartementet mv. (rammeområde 5) (Budsjett-innst. S. nr. 4 (2005-2006), jf. St.prp. nr. 1 (2005-2006) og St.prp. nr. 1 Tillegg nr. 1 (2005-2006))

Presidenten: Etter ønske fra justiskomiteen vil presidenten foreslå at debatten blir begrenset til 2 timer, og at taletiden blir fordelt slik på gruppene:

Arbeiderpartiet 45 minutter, Fremskrittspartiet 25 minutter, Høyre 15 minutter, Sosialistisk Venstreparti 10 minutter, Kristelig Folkeparti 10 minutter, Senterpartiet 10 minutter og Venstre 5 minutter.

Videre vil presidenten foreslå at det blir gitt anledning til replikkordskifte på inntil tre replikker med svar etter innlegg fra medlemmer av Regjeringen og hovedtalerne fra hver partigruppe innenfor den fordelte taletid.

Videre blir det foreslått at de som måtte tegne seg på talerlisten utover den fordelte taletid, får en taletid på inntil 3 minutter.

– Dette anses vedtatt.

Anne Marit Bjørnflaten (A) [10:13:13] (komiteens leder): Å skape god velferd og trygghet er den viktigste oppgaven for Regjeringen og det rød-grønne flertallet på Stortinget. Derfor er bekjempelse av kriminalitet en av våre viktigste velferdsoppgaver, fordi det skaper trygghet.

Regjeringen vil ha en aktiv, helhetlig kriminalitetsbekjempelse. Vi vil sørge for at det skal forebygges bedre, oppklares mer, reageres raskere og rehabiliteres bedre. Skal vi klare det, må politi, rettsvesen og kriminalomsorg styrkes.

Gjennom Regjeringens forslag til budsjett viser vi klart at kriminalitetsbekjempelse står høyt på vår politiske dagsorden. Men Arbeiderpartiet, SV og Senterpartiet mener også at god velferd i seg selv bidrar til å bekjempe kriminalitet. Derfor er vi veldig tilfreds med at hele 5,7 milliarder kr overføres til kommunene. Disse pengene vil ruste opp velferden i kommunene, bygge opp der det er revet ned, gi rom for å satse på skole, styrke barnevernet, gjenåpne stengte ungdomskubber – tiltak som vi vet er viktige for å forhindre at ungdom starter en kriminell løpebane.

Justisfeltet er de store sammenhengers politikkområde. Derfor er også Regjeringens sterke satsing for å avskaffe fattigdom et viktig tiltak for å bekjempe kriminalitet.

I en Nordlys-artikkel tidligere i høst beskriver operasjonsleder i Troms politidistrikt, Svein Ivar Nikolaisen, et av sine sterkeste møter med fattigdommen i Tromsø og den sterke sammenhengen det ofte er mellom fattigdom og kriminalitet. Han beskriver hvordan politiet var på jakt etter narkotika etter å ha fått tips om et større parti som skulle befinne seg i et hus. Bak husdøra fant de mer, forteller Nikolaisen til Nordlys:

«Et ruset par. Et åpent vindu som slapp snø inn. Snøen landet på en gammel pappeske som sto plassert under vinduet. Oppi esken lå den lille babyen.»

Operasjonslederen uttaler videre:

«Det er ikke kriminelt å være fattig. Men vi møter ofte på fattigdom når vi oppsøker kriminalitet. For økonomisk fattigdom kan føre til kriminalitet.»

Også fra forskningshold bekreftes dette bildet. Fafor rapporten som dokumenterer innsattes levekår, har ofte vært referert fra denne talerstolen, og den peker på akkurat det samme forholdet. Dette viser at gode tilbud i psykiatri, helse og omsorg og en aktiv arbeidsmarkedspolitikk er viktig for en helhetlig kriminalitetsbekjempelse. I Regjeringens budsjettforslag foreslås det tiltak for 0,5 milliard kr som har som målsetting å redusere fattigdommen. Dette er tiltak som retter seg mot barn, unge, arbeidsledige. Det er en sterk økning i bevilgningene til legemiddelassistert rehabilitering, noe som vil føre til at behandlingsskapasiteten økes, for å nevne noe. I denne pakken ligger også en styrking av tilbud til innsatte i fengslene, som jeg skal komme tilbake til.

Jeg må få lov til å berømme komiteen for et ryddig og konstruktivt budsjettarbeid. Vi er i stor grad enige om de politiske hovedlinjene i justispolitikken, selv om vi er uenige om størrelsen på bevilgningene til de ulike delene av straffesakskjeden. Komiteen har i sine generelle merkna-

(Bjørnflaten)

der vist til at Regjeringen vil ha en aktiv og helhetlig bekjempelse av kriminalitet. Komiteen påpeker at trykgheten i et samfunn er et velferdsspørsmål, og skal være et offentlig ansvar.

Vi er også godt fornøyd med at forebyggende arbeid styrker Regjeringens opplegg for statsbudsjettet 2006. Fra de rød-grønnes side mener vi at Regjeringen har lagt fram et godt og balansert forslag til styrking av justisbudsjettet. Politiet får en økning på 87,7 mill. kr utover budsjettforslaget til Bondevik II. Jeg merket meg at også Politiets Fellesforbund uttrykker glede over denne økningen.

Komiteen understreker at politiet skal ha en lokal forankring ved lensmannskontorene over hele landet. Politiet er avhengig av å ha høy legitimitet og tillit blant befolkningen. Da er nærhet, tilgjengelighet og tilstedeværelse viktige nøkkelfaktorer. I dag oppdages, oppklares og etterforskes for lite. Dette gjelder både hverdagskriminaliteten og den organiserte kriminaliteten. I Soria Moria-erklæringen understrekes det at Regjeringen skal intensivere arbeidet mot den økonomiske kriminaliteten og styrke det etterforsknings- og forvaltingsmessige arbeidet for å avdekke svart økonomi, deriblant hvitvasking.

Komiteen har merket seg at Regjeringen foreslår å styrke bemanningen i Økokrim med totalt 11 årsverk og 6,2 mill. kr utover budsjettforslaget fra regjeringen Bondevik II. Sammen med utviklingen av nytt datasystem i Økokrim og forslaget om å styrke skatteetaten vil dette innebære en vesentlig styrking i kampen mot økonomisk kriminalitet.

Komiteen har også merket seg signalene som har kommet fra justisministeren om økt bruk av DNA som bevis i forbindelse med framleggelsen av DNA-utvalgets innstilling. Dette er en sak som komiteen ser fram til kommer til Stortinget.

Den siste uka har det vært flere tilfeller der kvinner har blitt drept eller forsøkt drept av menn i nære relasjoner. Jeg er veldig bekymret over den alvorlige utviklingen vi nå ser, og vil understreke at bekjempelsen av vold mot kvinner og barn må være en av politiets viktigste prioriterte oppgaver. Et drap er den mest ekstreme formen for vold og representerer ofte slutten på en lang rekke overgrep. Alle, også kvinner og barn, har krav på og rett til å leve sine liv i trygghet og frihet.

I Soria Moria-erklæringen er bekjempelse av vold i nære relasjoner et viktig punkt, og jeg er derfor glad for at Regjeringen prioriterer dette arbeidet høyt i sitt forslag til budsjett. Komiteen støtter Regjeringens intensjoner om at hjelpe- og behandlingstilbudet til voldsutøvere skal bli landsdekkende, og vil styrke bevilgningen til organisasjonen Alternativ til Vold. Arbeiderpartiet og SV mener også at Regjeringens initiering av et prøveprosjekt med tvungen bruk av alarm som varsler volds ofre om voldsutøvers nærvær, er viktig for å sikre voldsutsatte kvinners trygget.

Komiteen ønsker også å styrke innsatsen for ofre som har vært utsatt for vold. Vold mot kvinner og barn er et alvorlig samfunnsproblem. Vi er derfor positive til at Regjeringen skal nedsette et bredt sammensatt offentlig utvalg for å utrede stillingen for kvinner som har vært utsatt for

voldtekt og annen seksualisert vold. Jeg vil i denne sammenheng også be justisministeren vurdere om dette utvalget skal få utvidet sitt mandat til å gjelde barn som utsettes for seksualisert vold.

Komiteen er videre tilfreds med at Regjeringen i sin tilleggsproposisjon foreslår å bevilge 2 mill. kr til et pilotprosjekt med Barnas Hus i Norge. Barn utsatt for seksuelle overgrep vil med dette få raskere og mer profesjonell hjelp, og pårørende vil kunne bli bedre ivaretatt.

Komiteen understreker også at det er svært viktig at politi og påtalemyndigheter prioriterer tilstrekkelige ressurser til å etterforske og påtale eventuelle saker etter beslagene av overgrepensbildene mot barn gjort under Operasjon Pendulum og Enea. Når det gjelder rettsapparatet, er Regjeringen opptatt av at det skal legges til rette for at saker i domstolene kan behandles raskere. Dette har komiteen merket seg, og vi er positive til Regjeringens forslag om å øke bevilgningene til domstolene med 5 mill. kr.

Komiteen peker på at en av de største utfordringene i straffesakskjeden er en styrking av kriminalomsorgen. I dag er det nesten like mange som står i soningskø, som de som soner straffen sin. I sitt tilleggsforslag til budsjett styrker Regjeringen bevilgningene til kriminalomsorgen med 33,6 mill. kr utover budsjettforslaget fra regjeringen Bondevik II. Komiteen påpeker at de mange nye tiltakene som Regjeringen legger opp til, er viktige for å avvikle soningskøen. For Arbeiderpartiet og SV er det viktig å få bukt med gjengangerproblemene i norske fengsler. Derfor er vi glad for at Regjeringen har funnet rom for å øke bevilgningene til utdanning for innsatte med 21,3 mill. kr, fengselsbibliotekstjenesten med 2 mill. kr og helsetjenesten i fengslene med 4,6 mill. kr. Til sammen har vi en styrking av kriminalomsorgen, hvis vi tar med andre departementers budsjett, på 61,5 mill. kr.

Det er klart at dette har betydning for det den tidligere omtalte Fafo-rapporten har vist – at over 40 pst. av innsatte kun har grunnskolen som høyeste fullførte utdanning, og at nesten ingen har høyere utdanning. Derfor er det viktig å fokusere både på innholdet i soningen og på forholdet til den enkelte ved løslatelse. Jeg er glad for at Fremskrittspartiet støtter det rød-grønne flertallet i at det skal jobbes for en tverretattlig tilbakeføringsgaranti etter fullført soning, slik at vi i større grad kan oppnå rehabilitering og atferdsendring.

Sikkerheten langs kysten har alltid vært viktig for befolkningen, både i nord og i vest. Med de store utfordringene vi står overfor, med økt aktivitet til havs, både i forhold til oljeutvinning, skipsfart og fiske, er det viktig å sikre en god redningstjeneste. Komiteen ber derfor Regjeringen komme tilbake til Stortinget så raskt som mulig med en opptrappingsplan for innføring av tilstedevakt ved flere redningshelikopterbaser enn Sola. Jeg forventer at denne opptrappingsplanen legges fram for Stortinget i løpet av vårsesjonen 2006.

I merknadene framhever komiteen viktigheten av å ha en god redningstjeneste i nordområdene. For å ha en god redningstjeneste kreves det ikke bare godt mannskap, men også godt flymateriell. De norske redningshelikoptrene, med sine dyktige besetninger, har reddet liv og hjul-

pet mennesker i nød i over 30 år. Forsvaret har drevet tjenesten og skapt trygghet for fiskeri- og skipsnæring og kyst- og innlandsbefolkning, og i mange år er det blitt jobbet for å finne en verdig avløser til Sea King helikoptrene som ble satt inn i redningsarbeidet i Norge i 1973. Komiteen tar til orde for at prosessen om anskaffelse av nye redningshelikoptre må følges opp og komme til en avklaring.

Vi vil skape trygghet ved å føre en aktiv politikk for å bekjempe kriminalitet. Dette budsjettet er et tydelig bevis på at Regjeringen prioriterer en helhetlig og balansert satsing på hele justissektoren. Gjennom gode fellesskap bygger vi et tryggere samfunn.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Jan Arild Ellingsen (FrP) [10:23:42]: Jeg takker komiteens leder for en fyldig og grei gjennomgang av de utfordringene og mulighetene som Regjeringen og regjeringspartiene ser fremover. Det er veldig greit at man er såpass tydelig som man er her. Prioritering tror jeg er noe som de underliggende etatene er opptatt av, og som de ønsker skal være tydelig fra de politiske maktutøverne.

Når det gjelder Oslo-politiets situasjon for neste år, har man påført dem et reelt kutt på 30 mill. kr, og siden man har vært tydelig på prioriteringer i forhold til de mange sektorene, vil jeg gjerne vite: Hva er det Oslo-politiet ikke skal gjøre til neste år som de har mulighet til å gjøre i år? Jeg vil sette pris på om representanten Bjørnflaten kan være konkret i forhold til å gi styringssignaler også i dette tilfellet.

Anne Marit Bjørnflaten (A) [10:24:46]: Jeg vil først starte med å takke for et godt spørsmål.

Regjeringen har signalisert at man ønsker å videreføre arbeidet med å gjøre Oslo til en trygg by. Derfor har man lagt inn en økning i budsjettet til Oslo-politiet på 6 mill. kr utover Bondevik II-regjeringens budsjettforslag. Vi mener at det vil være tilstrekkelig for å opprettholde det aktivitetsnivået som i dag er i Oslo-politiet.

Så vil jeg som justiskomiteens leder til slutt få lov til å si: Vi har ingen medlemmer fra Oslo i komiteen, så jeg opplever det slik at vi har et spesielt ansvar for hele tiden å sørge for at det er god nok fokusering på situasjonen i Oslo.

Elisabeth Aspaker (H) [10:25:55]: Jeg vil også benytte anledningen til å takke komiteens leder for en grei gjennomgang.

Fra Høyres side har vi med interesse merket oss at regjeringsfraksjonen har relativt få egne merknader i budsjettinnstillingen. Det tolker vi positivt dit hen at det er bred oppslutning om den justispolitikken som ble ført under Bondevik II-regjeringen. Kan representanten Anne Marit Bjørnflaten bekrefte denne forståelsen, at der regjeringsfraksjonen ikke har egne merknader, ligger det politiske grunnlaget fra den forrige regjeringen fast?

Så har jeg et spørsmål nr. 2. Regjeringspartiene, med Arbeiderpartiet i spissen, viser til overføringene til kom-

munene og beskriver bevilgningene som et kriminalitetsforebyggende tiltak, noe hun også var inne på i sitt innlegg. Mitt spørsmål til representanten Bjørnflaten blir: Hvordan vil hun følge opp kommunene for å sikre at de midlene faktisk anvendes på en slik måte at de har en kriminalitetsforebyggende effekt?

Anne Marit Bjørnflaten (A) [10:26:58]: Når det gjelder det første spørsmålet fra representanten Elisabeth Aspaker, vil jeg vise til den sterke fokuseringen på kriminalitetsbekjempelse som det rød-grønne flertallet har lagt vekt på i Soria Moria-erklæringen, og også den sterke fokuseringen som kriminalitetsbekjempelse og justissektoren har fått i tilleggsforslaget til budsjettet som ble lagt fram av Regjeringen. Vi er veldig opptatt av at vi skal ha en aktiv og helhetlig kriminalitetsbekjempelse. Vi sier at vi skal forebygge bedre, vi skal oppklare mer, vi skal etterforske mer, og vi skal rehabilitere bedre enn i dag. Vi har en veldig sterk og tung vektlegging av at det er viktig å bekjempe kriminalitet, fordi det er et viktig velferds-spørsmål.

Når det gjelder spørsmålet om å følge opp kommunene, har jeg tatt dette opp med justisministeren, og jeg forventer at departementet følger situasjonen i forhold til hva kommunene gjør på dette området. Jeg mener det er veldig viktig at vi styrker det arbeidet som foregår i kommunene, og det står også i Soria Moria-erklæringen at vi vil se på muligheten for å innføre politiråd i kommunene for få til et bedre tverretatlig samarbeid mellom politiet og ulike kommunale etater.

Hans Olav Syversen (KrF) [10:28:36]: Det er noen partier som ikke er representert i justiskomiteen, og det beklager jeg når jeg skjønner hvor hyggelig komiteen har det, som det nå er uttrykt flere ganger. Siden jeg er Oslo-representant, er jeg også glad for at man nevnte at man særlig ville ta et ansvar for Oslo.

Så til spørsmålet til komiteens leder: I innledningen var hun inne på årsakene til kriminalitet, bl.a. hvor viktig det er med forebygging og et godt tjenestetilbud generelt. Det kunne nesten høres ut som om hvis ikke alt var på plass i en kommune, kunne det nærmest unnskylde at kriminelle handlinger skjedde. Jeg er opptatt av å spørre komiteens leder om det ikke er slik at hvert enkelt menneske må ta ansvar for sine egne handlinger, uavhengig av hvilken økonomisk eller sosial status man måtte ha. Og hvor går i tilfelle den balansegangen som komiteens leder var inne på i begynnelsen av sitt innlegg?

Anne Marit Bjørnflaten (A) [10:29:59]: Jeg vil takke for spørsmålet fra Syversen.

Det er jo et spørsmål som egentlig åpner for en ganske bred og interessant diskusjon, som jeg tror vi kunne ha holdt på med veldig lenge. Det at vi understreker behovet for en viktig velferdspolitik, betyr selvfølgelig ikke at noen kan unndra seg det ansvaret man har i forhold til sine egne handlinger. Det er selvfølgelig et viktig prinsipp for oss når det gjelder kriminalitetsbekjempelse. Men samtidig var jeg også inne på at nettopp justisfeltet er de store

sammenhengers område. Vi ser en direkte sammenheng mellom f.eks. rusmisbruk og kriminalitet, fattigdom og kriminalitet, bostedsløshet og kriminalitet. Derfor er det veldig viktig nettopp på dette området å fokusere på hele straffesakskjeden, hele velferdsspørsmålet.

Presidenten: Replikkordskiftet er omme.

Jan Arild Ellingsen (FrP) [10:31:12]: Dette er dagen for å markere hvilke ambisjoner man faktisk har for neste driftsår innen justissektoren. Det er tiden for å stadfeste de føringer og vedtak som komiteen har bestemt skal være retningsgivende, samtidig som jeg også håper at en del av de politiske signalene som kommer fra denne talerstolen, vil bli tatt med til departementet av statsråden og vurdert – f.eks. hvor fornuftig det tidvis kan være å lytte til Stortinget. Dette er sannsynligvis den viktigste debatten i året. Selv om komiteen tidvis har mange enkeltsaker av stort omfang, er det i dag vi legger de overordnede føringer og strukturene for å oppnå de målene vi ønsker.

Vi har nettopp fått en ny regjering, som har tatt noen viktige grep i sin tilleggsproposisjon i forhold til at man ønsker en annen dreining enn den den forrige regjeringen hadde. Samtidig tror jeg det vil være en del utfordringer knyttet til at man har et skifte når det gjelder politisk retning. For det første vil det utfordre de organisasjonene som står på for å gjøre en jobb på vegne av sektoren, men det vil også utfordre folk som har meninger når det gjelder de berørte feltene. Slik sett fungerer den politiske dynamikken på en god og fornuftig måte.

Jeg tror at den nye regjeringen har skapt store forventninger ute. Jeg tror mange har forventninger om at nå skal alt bli «så meget bedre», for å bruke et begrep som ikke nødvendigvis kommer fra dagens regjering, men som allikevel er et godt sitat å se tilbake på.

Jeg tror også at mulighetene for sektoren er store. Jeg tror sågar at utfordringene fremdeles ligger der og kommer til å ligge der i lang tid framover. Men målet må jo hele tiden være at man faktisk tar tak i de tingene man synes er viktig, og at man er nødt til å prioritere blant alle de gode ting man gjerne skulle ha gjort. I så måte ser undertegnede fram til å finne ut hvor justisministeren ønsker å gå som skipper på den nye justisskuta i Regjeringen. Jeg tror at det er viktig at justisministeren her greier å få gjennomslag for viktigheten av sektoren, og at han tar de nødvendige grep og de nødvendige fightene innad i Regjeringen for å få til nettopp det – for det er jo et faktum at justissektoren er en av bærebjelkene i demokratiet vårt. Hvis vi har en stat uten tillit til domstolsvesenet, til politiet og til kriminalomsorgen, har vi en dårlig stat – i utgangspunktet et dårlig samfunn. Slik er det ikke hos oss, men det fordrer også at vi opprettholder fokus på det, og at vi er bevisste i forhold til de mål og ønsker vi har.

Da vil et naturlig oppfølgingsspørsmål være: Er det mulig med dagens budsjett? Er det mulig med det budsjettforslaget som foreligger? Noen av oss vil si: Vel, vel, dette er jo litt tynt enkelte steder. Andre vil si: Dette er bra, det er det vi har fått til, og vi må leve med at det er slik. Det siste er vel muligens det Regjeringen har konkludert med, for jeg tror nok at det er ting som man har ønsket å gjøre, men som man faktisk ikke har fått til ennå.

Det er mange som er opptatt av dette. Det la vi merke til i komiteen under høringene som gjaldt budsjettet. Det var jo noen tunge aktører. Fagforeningene til politiet, til de innsatte og de ansatte i fengslene var der, og det var også noen andre. Og til ettertanke: En av dem som var der fra Straffedes Organisasjon, snakket om sine arbeidsvilkår og sa: Vi har ingen penger og ingen ansatte. Det siste er muligens en naturlig konsekvens av det første, men det sier jo noe om at noen har arbeidsvilkår som er tøffere enn andre. Samtidig står de på og gjør en jobb, og det står det stor respekt av, etter mitt skjønn. Så jeg tror at noe av styrken på denne sektoren er mangfoldet – alle de engasjerte som ønsker å bidra. Det skal man ha stor respekt for, og det skal man ta høyde for.

I så måte er jeg veldig glad for at Regjeringen har funnet åpning for å styrke tiltak som Way Back, tidligere Livet Etter Soning, og Barmprosjektet til Kirkens Sosialtjeneste. Men når det er sagt, er jeg jo skuffet over at man ikke har funnet rom for å gjøre det samme i forhold til Stine Sofies Stiftelse. Hvis man ser på bakgrunnen, både for opprettelsen av stiftelsen og for den smale, men allikevel sårbare, målgruppen de jobber for, må jeg med respekt å melde si at jeg synes det er rart at man ikke har funnet rom for det. Jeg synes det er et slag i ansiktet på dem som er medlemmer der. Jeg synes langt på vei det er uforståelig. Men jeg regner med at justisministeren og regjeringspartiene også her er seg sine prioriteringer og eventuelle nedprioriteringer bevisst, og at de her vil stå oppreist politisk.

Et annet moment som er interessant, er Riksrevisjonens innsyn i det vi holder på med. Jeg har nettopp lest Dokument nr. 3:14 og Dokument nr. 3:15, som er Riksrevisjonens gjennomgang av straffesakskjeden og kriminalomsorgen – jeg går ut fra at den sittende regjeringen og statsråden her har noen utfordringer i tiden framover. Det er ikke tvil om at man påpeker en del ting som viser at vi pr. i dag ikke er der vi burde ha vært. Og vi er vel sågar ute å kjøre i forhold til at man faktisk ikke greier å fange opp ting som Stortinget har bedt om. I så måte er det mye å ta tak i.

Av andre positive ting er jeg jo glad for at Regjeringen nå går inn for å støtte opp om en sentralfinansiering av DNA-analyser. Dette er et tema som tidligere stortingsrepresentant Storberget og undertegnede har jobbet mye med. Jeg ser nå at Storberget som statsråd tar tak i det, og det setter jeg stor pris på. Jeg tror det er helt nødvendig. Jeg tror det kan være med på å gjenopprette en del av tilliten til systemet totalt sett, ikke minst i forhold til dem som utsettes for såkalt hverdagskriminalitet, slik at de som begår den, også kan bli irettesatt, og at man kan avsløre hvem det er. Det synes jeg er bra.

En annen ting som er positivt, er at komiteen slutter seg til at man i større grad skal se på rettssikkerhet hva angår obduksjoner og den slags. Der har det vært en bekymringsfull utvikling ved at de er blitt færre og færre, og Statens helsetilsyn har sågar antydning at det kanskje er blitt begått drap uten at man har kunnet avsløre det på grunn av

manglende rettssikkerhet ved obduksjon. Jeg synes dette er positivt.

Komiteens leder var inne på et annet av justissektorens hjertebarn, nemlig Redningstjenesten. Jeg tror at komiteen i utgangspunktet er samlet om at det er et av de smale områdene, men likevel kanskje et av de aller viktigste. For dem som trenger hjelp, er det utvilsomt det viktigste! Derfor er det bra et det fortsatt blir fokusert på dette for å få innført tilstedevakt på samtlige baser i Norge, og iallfall håper undertegnede selvfølgelig også å få basen på Vestlandet på plass. Da vi hadde saken oppe for to-tre år siden, oppfattet jeg det slik at det var enstemmighet for at basen skulle opp å gå, og at vi var avhengige av å ha en base der. Jeg håper at den kommer på plass, og jeg håper at statsråden og regjeringspartiene nå vil opprettholde trykket på dette.

Selvfølgelig er man avhengig av et godt verktøy i så måte. Komiteens leder var inne på de nye redningshelikopterene. Det er klart at det vil bli et kvantesprang når vi får nye helikopter – noen hver ser vel fram til å få en avklaring her. Hvilken type helikopter man velger, vil Regjeringen komme tilbake til og komme med forslag om. Men det er viktig at vi får en avklaring. Det er jo et paradoks at de som flyr i Nordsjøen og andre steder, har bedre utstyr enn det som Forsvaret delvis opererer med i dag. Det synes jeg er betenkelig.

Komiteens leder skrøt veldig av Forsvaret og den jobben Forsvaret har gjort, og det slutter jeg meg fullt ut til. Men det er et faktum at vi har en tjeneste på Svalbard som ikke drives av Forsvaret, og jeg tror at den jobben de står for, høster like stor anerkjennelse som den Forsvaret gjør. Hvis vi skal gi honnør, synes jeg vi skal gi honnør til hele sektoren.

Navet i Redningstjenesten er etter mitt skjønn hovedredningssentralene, og de gjør en formidabel jobb gjennom å koordinere ting. Jeg håper at statsråden og regjeringspartiene, sammen med oss, vil være med på å opprettholde fokus på dette for å sørge for å ivareta den kapasiteten og den kunnskapen de har. De setter jo sin lit til andre, frivillige lag og organisasjoner, som lavinehunder, fjellredningsgrupper og andre som stiller opp når krisen er der, og i så måte ønsker å bidra. Det synes jeg er positivt – på nytt er mangfold en suksessfaktor.

Noe annet som kanskje også kommer til å bli en utfordring for statsråden framover, er det som skjer rundt Svalbard og i fiskerisonen når det gjelder hvem som kan håndheve loven, hvilken lov som gjelder der oppe, og hvilken ryggdekning man har. I det ligger det vel også et behov for å se på forholdet mellom forsvar, kystvakt og det politimessige i dette. Under «Elektron»-saken var det noen som antydte – om det er rett eller ikke, vet jeg ikke – at Forsvaret vurderte å bore «Elektron» med forsvarsstyrker. Hvis det er korrekt, som enkelte hevdet, tror jeg det kunne blitt oppsiktsvekkende. Jeg er glad for at vi ikke gjorde det, og jeg håper at det kun var et rykte. Jeg er glad for at man her løste ting politimessig, for jeg tror at det kun var det som kunne føre til at russerne ville akseptere det. Noe annet tror jeg de ville ha reagert enormt sterkt på. Her må man altså balansere ris og ros. Jeg tror man skal være veldig

bevisst på hvordan man gjør ting, for å sikre at man ikke ender opp med en konflikt som eskalerer, men at man heller ser på løsninger til beste for begge de berørte parter – Russland og Norge i denne sammenheng. Det tror jeg er helt om å gjøre. Videre tror jeg Regjeringen er nødt til å gå inn og se på det som har med beredskapslovgivningen å gjøre. Vi er nødt til å gå opp en grensegang for å se om dagens skille mellom justis og forsvar er fornuftig. Hvis ikke, må vi ta nødvendige grep her.

Så noen ord om det Fremskrittspartiet foreslår i sitt alternative statsbudsjett. Vi mener selvfølgelig at rammene for sektoren er altfor små. Vi hadde ønsket oss en mye større bevilgning til politiet, det hadde vært en fordel. Selv om Regjeringen bidrar positivt – det skal de ha – mener vi det er behov for å gjøre mye mer. Vi registrerer bl.a. at innspill fra Politiets Fellesforbund viser at det fremdeles er store etterslep, og at de også er bekymret for de nye oppgavene som blir pålagt dem. De mener at oppgavene ikke finansieres fullt ut, noe som betyr at de må gå på bekostning av andre ting.

Vi har også foreslått et investeringsbudsjett. Det har regjeringspartiene og Regjeringen avvist, med den begrunnelse at det skal prioriteres i de respektive politidistrikter. Det er mulig at det er fornuftig, men det betyr – jeg vet ikke om jeg kan si det – at det vel må bli et valg mellom pest og kolera. Hva er det minst ubehagelig å gjøre? Jeg mener at her hadde vi hatt behov for et nasjonalt, felles løft for ikke minst å få oppdatert teknisk utstyr. Det er mulig det er rett at distriktene skal ta dette, men da må vi se på rammene vi faktisk gir dem, slik at de har den muligheten. Hvis ikke, er dette en ond sirkel. Jeg vil jo tro at statsråden husker tilbake til 2004, da han selv var med på budsjettforliket. Da uttalte politidirektøren: Vi driver ikke uforsvarlig, men vi driver helt i grenseland. Det var altså med basis i et budsjettforlik mellom den daværende regjeringen og Arbeiderpartiet. Jeg regner med at statsråden ikke har noe ønske om å oppleve liknende uttalelser fra politidirektøren i inneværende periode. Men vi får se hva som skjer.

Noe annet som jeg også er litt overrasket over, er når det gjelder vårt forslag om å opprette et ombud for kriminalitetsofre. Jeg registrerte at komiteens leder snakket om å ta hensyn til voldsofre – kvinner og barn som er utsatt for vold. Vi er da litt overrasket over at man ikke kan være med på å se på en slik ordning – jeg aksepterer at man ikke vil ta det på strak arm, men man kunne kanskje hatt en mening om det, man kunne kanskje ha sett på om det kunne passet inn i tenkningen og jobbingen med å få til en aktiv og god offer- og pårørendeomsorg i Norge. Men så langt har jeg registrert at de har vendt tomme ned, og det overrasker jo litt når det samtidig har vært et veldig stort fokus når det gjelder nettopp det.

Vi har selvfølgelig noen andre gjengangere, som går på det med avgift på kjøretøy. For oss er det fortsatt ubegripelig at vi har full avgift på politiets kjøretøyer, mens vi ikke har det på bære-biler, på ambulanser og på brannbiler. Selv drosjenæringen har en refusjonsordning som er vesentlig bedre enn den politiet har. Det er mulig det er en logikk bak dette, men den er vanskelig å se, iallfall fra mitt ståsted.

Op så: I innstillingen er det faktisk en feil. Forslag nr. 8, fra Fremskrittspartiet, gjentas som forslag nr. 10, så jeg ber om at det blir rettet opp. Det er selvfølgelig et godt forslag – det er mulig det er derfor det blir gjentatt – men det er vel nok at det fremmes én gang. Det regner jeg med at Stortinget vil håndtere: Forslag nr. 10 bør utgå.

Når det gjelder avstemningen, kommer Fremskrittspartiet selvfølgelig til å støtte egne forslag, og vi kommer til å støtte forslagene vi har sammen med Høyre. Vi kommer også til å støtte det forslaget fra Venstre som ligger ute, og som jeg regner med vil bli tatt opp siden.

For øvrig kommer vi til å stemme imot de øvrige forslagene som er fremmet – og med dette anser jeg våre forslag for å være tatt opp.

Presidenten: Representanten Ellingsen har tatt opp de forslag han refererte til. Det blir replikkordskifte.

Ingrid Heggø (A) [10:45:23]: Som små leikte vi oss med monopolpengar, eller leikepengar, om ein vil – vi kjøpte både hus og hotell, og eg hugsar at eg òg bygde fengsel i eit spel. Dette gjorde sikkert representanten Ellingsen òg. Forskjellen mellom oss er nok at no veit eg forskjellen på leikepengar/monopolpengar og verkelege pengar. Politikk er å prioritera innanfor rammene, det er ikkje å utvida den ramma etter eige hovud. Dersom Framstegspartiet skal prioritera innanfor dei verkelege rammene, dei rammene som gjeld slik Stortinget har vedteke, kva vert resultatet då? Korleis hadde det då sett ut for justissektoren? Hadde det t.d. vore noko til rehabilitering?

Eit anna moment er at Framstegspartiet alltid kuttar i alkoholavgiftene – dramatiske kutt, faktisk. Samstundes viser Framstegspartiet til at dei er det partiet som tek kriminaliteten mest på alvor. Korleis heng dette saman? Faktum er jo at 70 pst. av all vald vert utført i rus. Ser ikkje Framstegspartiet at ein lite restriktiv alkoholpolitikk vil føra til auka kriminalitet, eller meiner Framstegspartiet at det ikkje er samanheng mellom alkohol, rus og kriminalitet?

Jan Arild Ellingsen (FrP) [10:46:58]: Jeg takker for spørsmålet, som jeg synes var betimelig og interessant.

Det er jo slik at man har mulighet i dette systemet til å si ja og nei til ting. Den rammen som ligger framme i dag fra flertallet, må jeg på vegne av Fremskrittspartiet høflig få lov til å si nei takk til, den er for dårlig, det er for lite. Hvis en sammenlikner den med vårt alternativ, ser en at vi nok har vært litt mer rundhåndet enn det regjeringspartiene er.

Så tar replikanten opp utfordringer i forhold til alkohol, alkohollovgivning og holdninger. Jeg må få lov til å vise til et oppslag i «Forbrukerinspektørene» i går om at Stortinget har endret alkohollovgivningen slik at ungdom ned til 18 år nå kan få servert alkohol på inntil 22 pst. Det var det faktisk et enstemmig storting som stod bak. Så hvis det er slik at representanten er bekymret for oss, bør man kanskje se litt i egne rekker før man kritiserer andre.

Olav Gunnar Ballo (SV) [10:48:10]: Fremskrittspartiet beskriver en situasjon der de vil bruke mer penger

til de fleste formål. Det har også Ellingsen tatt til orde for her. Så ser vi parallelt med det at det finnes grupper i dette samfunnet som virkelig kommer dårlig ut. Vi har nylig fått avsløringer i media om barn som forsvinner fra asylmottakene uten at noen klarer å spore dem opp. Utlendingsdirektoratet mangler midler, og politiet mangler midler til å finne ut av hva som er deres skjebne. Nettopp på det området der de mest sårbare av oss alle, nemlig barna, lider så stor overlast at de i verste fall blir drept, ser vi at Fremskrittspartiet i forhold til flyktninghjelp kutter med 1 139 mill. kr.

Jeg vil gjerne høre hvordan Ellingsen vil forsvare et parti som framstiller det slik at de vil mer godt for alle, men som samtidig ikke er villig til å beskytte de svakeste av oss alle. Hvordan har Fremskrittspartiet nå tenkt å ta tak i dette etter å ha kuttet på dette området, et område som politioverbetjent Torkjel Rygnestad i dag beskriver slik i Aftenposten:

«Jeg tror ikke bakmennene ser forskjell på om de frakter kokain eller barn.»

Jan Arild Ellingsen (FrP) [10:49:30]: Jeg takker representanten Ballo for utfordringen.

Det er noe som heter at man ikke skal kaste stein når man selv sitter i glasshus, og det synes jeg representanten Ballo ettertrykkelig gjør. Vi har altså i dag fremmet et forslag om å opprette et ombud for kriminalitetsofre, noe som Ballo og den tidligere representanten fra SV i komiteen var veldig opptatt av. Det vil man altså ikke støtte. Vi har et forslag om å støtte opp om Stine Sofies Stiftelse, en organisasjon som støtter foreldre som har fått et barn drept. Så står altså representanten Ballo her oppe på sin høye hest og rakker ned på oss. Kanskje er det på tide at SV går i seg selv og ser på sin moral, eller mangel på sådan. Men det er mulig at det blir noe annet når det gjelder Norge, det er kanskje ikke så viktig for representanten Ballo.

Anne Marit Bjørnflaten (A) [10:50:40]: Svikten i forhold til å forebygge kriminalitet er total når man kun snakker om bevilgninger når det gjelder justissektoren og strengere straffer, i et kriminalitetsbekjempende perspektiv, som Fremskrittspartiet ofte gjør. Fremskrittspartiet kutter i sine budsjetter i forebyggingsvelferden, kutter i nesten hele kulturbudsjettet og kutter i integreringsordninger. Hva tror Fremskrittspartiet disse kuttene vil føre til når det gjelder den framtidige kriminalitetsutviklingen?

Jan Arild Ellingsen (FrP) [10:51:18]: Jeg takker komiteens leder for utfordringen.

Ja, forebygging er vel egentlig mange ting. Noen av oss vil si at mer synlig politi f.eks. vil forebygge kriminalitet i sentrum av denne byen. Noen av oss vil si at mer synlig politi vil redusere trafikkulykkene. Mer synlig politi og samarbeid vil kanskje forebygge at slike situasjoner oppstår som vi har sett avslørt i media i det siste i forhold til restaurantbransjen – så det er vel slik at det er mer

mangfold enn det representanten her tar opp. Vi har tro på at politiet kan være en god faktor i så måte.

En annen ting er at hvis representanten sjekker litt hva komiteen faktisk har gjort, ser hun at vi har støttet opp om tilbakefallsprosjektet som Regjeringen har tatt initiativ til. Jeg føler selv at vi står på veldig, veldig trygg grunn i så måte.

Presidenten: Replikskordskiftet er omme.

Elisabeth Aspaker (H) [10:52:11]: Et av hovedmålene i justispolitikken er å skape et trygt samfunn for innbyggerne. Heldigvis er det også slik at de fleste av oss føler vi har stor grad av trygghet i hverdagen. Mediebildet den siste uken har likevel vært en dramatisk påminnelse om at denne opplevelsen ikke deles av alle. Den deles ikke av de familiene og pårørende som har opplevd drap på en av sine nærmeste som etter alt å dømme er begått av et annet familiemedlem. Den deles heller ikke av de mindreårige asylbarna som vi frykter er ofre for menneskehandel, en gruoppvekkende hendelse i et ungt menneskeliv.

For å skape og opprettholde et samfunn der innbyggerne føler trygghet, må vi tenke aktiv forebygging. Forebyggende arbeid og trygghet for den enkelte sikres best gjennom gode familierelasjoner, vennskap og et trygt oppvekstmiljø. I budsjettinnstillingen skriver regjeringspartiene at styrkingen av kommuneøkonomien er et viktig kriminalitetsforebyggende bidrag. Men jeg tror det er svært viktig å være bevisst på at f.eks. foreldres omsorgssvikt ikke alene rettes opp gjennom offentlige budsjetter. Skal en derimot lykkes med forebyggende arbeid fra det offentlige, er det avgjørende med et godt tverretatlig forvaltningssamarbeid og samarbeid med frivillige organisasjoner på lokalt plan.

Jeg vil benytte anledningen til å gi den forrige justisministeren ros for å ha fokusert nettopp på disse problemstillingene. I 2003–2004 satte Justisdepartementet i gang et prøveprosjekt «Snu unge lovbrytere i tide – et felles ansvar for stat, kommune og lokalsamfunn». Dette prosjektet drives i samarbeid med Barne- og familiedepartementet, Utdannings- og forskningsdepartementet, Arbeids- og sosialdepartementet, Helse- og omsorgsdepartementet og Kommunal- og regionaldepartementet og er etablert i erkjennelse av at det er påkrevd med felles innsats fra de ulike samfunnssektorer, som rettsvesen, helsevesen, skole, barnevern, det sivile samfunn og nærmiljø, for å ha mulighet til å lykkes med å bekjempe barne- og ungdomskriminalitet. I august la Bondevik II-regjeringen fram en omfattende handlingsplan mot barne- og ungdomskriminalitet. Jeg håper den nye justisministeren sammen med sine regjeringskolleger vil videreføre dette viktige arbeidet og ikke tro at man kan bevilge seg bort fra disse problemene ved å fylle opp et svømmebasseng eller to.

Det er en realitet at barn også i Norge utsettes for vold og seksuelle overgrep. Overgrepene begås ofte av personer som står i et ansvars- og omsorgsforhold til barnet. I vår vedtok Stortinget et eget straffebud mot barnepornografi. Barn har et særlig behov for vern. Gjennom en klar og tydelig lovbestemmelse er barnas vern styrket. Men vi

har dessverre ennå en lang vei å gå før vi kan føle oss trygge på at barn får være barn, og at vi unngår at barn får sine liv ødelagt av overgrep.

Vi vet at ordningen med dommeravhør og observasjon av barn ikke fungerer tilfredsstillende. Vi vet også at Nye Kripos' arbeid med overgrep mot barn ikke gir nødvendig spisskompetanse i alle politidistrikter når det gjelder etterforskning av saker vedrørende overgrep mot barn. Derfor er det fortsatt behov for å styrke barns rettssikkerhet i Norge. I fjorårets budsjett ble regjeringspartiene og Fremskrittspartiet enige om å be Regjeringen vurdere et pilotprosjekt i Norge tilsvarende Barnas Hus på Island. Gjennom budsjettvedtaket i Stortinget i dag bevilges det også penger til å starte dette prosjektet – et vedtak et enstemmig storting står bak.

Politiet står utvilsomt overfor store utfordringer. Etablen fikk et betydelig løft i årets statsbudsjett, som videreføres også til neste år. Et sterkt og synlig politi er en av de viktigste forutsetningene for et trygt samfunn. Vi trenger en grundig debatt om utviklingen av norsk politi i fremtiden, og jeg ser derfor fram til Stortingets behandling av politirollemeldingen. Høyre er særlig opptatt av hvordan oppgavefordelingen i politiet skal være for å sikre et aktivt og operativt politi. Vurderingen av hvilke oppgaver som kan overføres til personell uten politiutdanning, er interessant med tanke på en best mulig utnyttelse av politiressursene. Det er derfor med stor skuffelse vi registrerer at dette ikke er en hovedsak for regjeringspartiene. Allerede før prøveprosjektet med fangetransport er fullført og evaluert, har statsråden varslet at prosjektet skal stanses; dette til tross for at erfaringene så langt er entydig positive hos de involverte partene.

Kampen mot alvorlig organisert kriminalitet har vært høyt prioritert de siste årene. Politiet har fått mulighet til å ta i bruk nye og utradisjonelle etterforskningsmetoder, og det har skjedd en vesentlig styrking av lovverket. Men fremdeles står politiet overfor krevende utfordringer med å forebygge, avdekke og etterforske alvorlig organisert kriminalitet. De ressurser som de siste årene er satt inn i etterforskningen av NOKAS-saken, viser med all tydelighet at en slik massiv innsats fra politi og påtalemyndighetenes side nytter. Høyre mener det er viktig at det trykket Bondevik II-regjeringen satte inn i denne saken, blir videreført. Det er derfor bekymringsfullt at regjeringspartiene ikke støtter våre merknader der vi forutsetter at Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget dersom NOKAS-saken viser seg å kreve enda mer tilførsel av ressurser.

En hurtig reaksjon på lovbrudd har både individual- og allmennpreventiv virkning. En effektiv straffesaksavvikling styrker bevisverdien, særlig vitnebeviset, og er med på å sikre riktige avgjørelser og således styrke rettssikkerheten. En hurtig behandling reduserer også belastningen for tiltalte, fornærmede og deres pårørende. Det er svært viktig at tiden som går fra en straffbar handling blir begått til tiltale tas ut og dom foreligger, er kort. At soningen av en dom kan starte umiddelbart, er viktig for at den enkelte skal kunne gjøre opp for seg og komme videre i livet.

I to undersøkelser i regi av Riksrevisjonen, som også representanten Ellingsen var inne på, påpekes det både

omfattende overskridelser på lovfestede saksbehandlingstider og at det eksisterer en betydelig soningskø. Riksrevisjonen er derfor bekymret for at dette vil kunne svekke allmennhetens tillit til systemet og dermed den preventive effekten som en velfungerende straffesakskjede skal ha.

Her ligger det fremdeles klare utfordringer i å skape en god balanse. Regjeringens tilleggsbevilgning til domstolene på 5 mill. kr er etter Høyres mening for lite. Høyre vil derfor prioritere ytterligere 5 mill. kr for å få ned restansene i domstolene og motvirke at de blir en flaskehals i systemet, i tillegg til de utfordringer vi allerede har med lange soningskøer.

Bondevik II-regjeringens budsjettforslag inneholdt en startbevilgning til nytt fengsel i Halden, noe som gledelig nok opprettholdes av den nye rød-grønne regjeringen.

Det er åpenbart at soningskapasiteten må bygges videre ut i årene som kommer. For Høyre er det en klar ambisjon å kunne hamle opp med soningskøproblematikken. Samtidig som den videre prosjektering av fengsel i Indre Salten går sin gang, er det et skrikende behov bl.a. for flere varetektsplasser både i sør og nord. Høyre har derfor i merknads form bedt Justisdepartementet foreta en særskilt vurdering av fengselssituasjonen i region nord som ledd i arbeidet med en helhetlig byggeplan som skal framlegges våren 2006. Dessverre har ikke regjeringspartiene støttet dette kravet, enda så stort problemet er. Verdifulle politiresurser bindes i for stor grad opp i lange transporter til fengsler i og utenfor Nord-Norge. Derfor vil jeg igjen utfordre regjeringspartiene til å stille seg bak denne anmodningen til Regjeringen.

En helhetlig byggeplan må dessuten kunne dekke opp for midlertidige tiltak og sikre tilstrekkelig cellekapasitet i årene framover, uten at vi går på akkord med folks alminnelige rettsoppfatning.

I takt med utviklingen innenfor den organiserte kriminaliteten øker også behovet for å sikre fengslene våre bedre. På denne bakgrunn har Høyre foreslått en styrking av kriminalomsorgen med 2 mill. kr.

Et godt utbygd ettervern er en viktig suksessfaktor for å bringe tidligere innsatte tilbake til et normalt liv. Frivillige og private organisasjoner utgjør her et viktig supplement til offentlige myndigheter. Høyre støtter derfor det arbeidet som gjøres i regi av Way Back og Kirkens sosialtjenestes Barmprosjekt. Det er viktig at det offentlige og private greier å få til et godt samspill også på dette området.

Det foreliggende budsjettet gir et godt grunnlag for fortsatt offensiv kriminalitetsbekjempelse i det året som kommer. Stilt overfor stadig mer organisert og råere kriminalitet er det viktig at våre politimyndigheter settes i stand til å vise muskler og slå kontant tilbake.

Helt avslutningsvis vil jeg påpeke en feil i innstillingen. I innstillingens kap. 4.3, side 20, er et av Høyres forslag til endringer innenfor den foreslåtte rammen lagt inn på feil post. Påplussingen på 5 mill. kr til domstolene skal legges til kap. 411, Domstoladministrasjonen, ikke til kap. 410, som det står i innstillingen.

Til slutt vil jeg ta opp de forslagene i innstillingen hvor Høyre er forslagsstiller, og signalisere at Høyre også vil

støtte det forslaget fra Venstre som er omdelt på representantenes plasser.

Presidenten: Representanten Elisabeth Aspaker har tatt opp de forslag hun refererte til.

Det blir replikkordskifte.

Thomas Breen (A) [11:01:47]: Jeg har lyst til å stille et spørsmål til Høyre, men først vil jeg si at jeg ønsker velkommen satsingen fra Høyre på å høyne kriminalomsorgen. Vi er veldig glad for at Høyre nå etter mange år velger å prioritere kriminalomsorg.

Så til spørsmålet: Jeg vet at Høyre har stilt spørsmål til justisministeren hvor de er bekymret for den alvorlige og organiserte kriminaliteten. Likevel velger Høyre i sitt forslag å kutte politibevilgningene med 8,5 mill. kr. Det jeg da ønsker å spørre Høyre om, er: Hvor vil Høyre kutte? Er det i nærpolitiet? I så fall, hvor i Norge mener Høyre at nærpolitiet har fått for mye?

Elisabeth Aspaker (H) [11:02:39]: Vi har i vårt alternative budsjett vært opptatt av at vi skal ha balanse i straffesakskjeden, og at vi skal ha et politi som har gode rammevilkår. Det mener vi fortsatt at politiet vil ha, men det er samtidig viktig å sikre at domstolene og fengslene har den muligheten som trengs for å ivareta sine roller i straffesakskjeden. Vi har også vært tydelige på at den organiserte kriminaliteten skal prioriteres, og vi har tillit til at de rammene som politiet har neste år, vil ivareta folks trygghet i hverdagen.

Thore A. Nistad (FrP) [11:03:34]: Jeg vil fortsette på det spørsmålet som første replikant hadde til Høyre. Høyre har her i sitt innlegg og stadige debatter rundt omkring påpekt at de vil ha et sterkt, trygt og operativt politi. Så har de her i budsjettet lagt på små midler på en hel del områder, og alle disse påplussingene i budsjettet har de tatt fra politiet.

Hvilke konkrete oppgaver vil Høyre fjerne fra politiet? Det var det første replikant spurte om. Han fikk ikke noe svar, og jeg ønsker igjen å spørre: Hvilke konkrete oppgaver vil Høyre fjerne fra politiet?

Elisabeth Aspaker (H) [11:04:39]: Jeg sa i mitt innlegg at Stortinget og justiskomiteen får en svært god anledning til å diskutere politiets framtidige roller og oppgaver i forbindelse med den politirolemeldingen som kommer til våren.

Når det så gjelder spørsmålet om hvilke konkrete oppgaver politiet eventuelt ikke skal ivareta i året som kommer, kan jeg ikke svare i detalj på det nå. Men jeg vil vise til at Høyre er veldig opptatt av at vi skal gå igjennom de oppgaver politiet har, og se på hva slags type oppgaver det er som i dag ikke krever politifaglig kompetanse, og som andre skal kunne ivareta. Det vil kunne frigjøre politiresurser i stor utstrekning, og derfor er det en svært viktig diskusjon å ta når vi kommer til politirolemeldingen. Da vil jeg utfordre flertallet i komiteen og i Regjeringen til å tenke nytt på dette området, for det er i dag bare bom nei

på et område der det kunne ligge til rette for å frigjøre politiresurser i betydelig grad.

Olav Gunnar Ballo (SV) [11:06:02]: Høyre skal ha ros for at de opererer med reelle midler, ikke slik som Fremskrittspartiet, som på mange måter leker politikk. Men det gjør jo også at Høyre synliggjør sine prioriteringer. Noe av det mest oppsiktsvekkende i det budsjettet Høyre legger fram, er jo ikke at de forsvarer Bondevik-regjeringens budsjettframlegg, men at de støtter budsjettframlegget fra den rød-grønne regjeringen. På områder der den rød-grønne regjeringen har foreslått tiltak, foreslår Høyre at man skal styrke de tiltakene ytterligere. Jeg tror jeg fant et sted mellom ti og femten forskjellig budsjettposter som avviker fra Bondevik-regjeringens budsjett, og hvor Høyre foreslår enten de samme påplussingene eller ytterligere påplussinger.

Det betyr på mange måter at Høyre vender ryggen til Bondevik-regjeringens justispolitikk. Det kunne jeg godt tenke meg å høre Elisabeth Aspaker begrunne. Hva er grunnen til at Høyre i mye sterkere grad velger å støtte den rød-grønne regjeringens justispolitikk enn å stå fast på den justispolitikken som den foregående regjeringen hadde? Man kan jo vanskelig tolke budsjettet annerledes med den retningen man har valgt, enn at man er veldig enig i det som nå foreligger, mens man må være veldig uenig i det Bondevik-regjeringen opprinnelig foreslo, både den opprinnelige rammen og i tillegg retningen på politikken.

Elisabeth Aspaker (H) [11:07:38]: Jeg konstaterer at av de midlene som har kommet på Justisdepartementets budsjett, er det om lag 50 mill. kr som er nye, friske midler. De andre har kommet som følge av at man har gjort overslagsfeil og regnefeil. I realiteten er det da Bondevik II-regjeringens budsjett og de økonomiske ressursene som lå der, som komiteen i all hovedsak bygger sin innstilling på.

Så jeg synes det blir litt spesielt at man greier å framstille det som at det er den nye regjeringens politikk som nå er bestemmende for prioriteringene i budsjettet. Av en ramme på ca. 8 milliarder kr som den nye regjeringen har flyttet på mellom departementene, har altså bare 0,5 pst. kommet til justisområdet. Det kan umulig være mye å skryte av.

Presidenten: Replikordskiftet er omme.

Olav Gunnar Ballo (SV) [11:08:58]: På morgenen den 4. oktober forsvant to kinesiske gutter på 13 og 15 år fra asylmottaket Vårli ved Moss. Natten før de forsvant, hadde de snakket intenst sammen. Hva de snakket om, vet vi ikke. Siden vet ingen norske myndigheter hvor det ble av de to guttene.

Tall fra Redd Barna tyder på at 100 barn er forsvunnet fra norske asylmottak i løpet av de siste tre–fire årene. Muligens kan det reelle tallet være lavere, men realitetene står fast: En rekke barn som er kommet til Norge med det utgangspunkt at hjemlandet ikke kan tilby dem trygghet,

har forsvunnet fra Norge uten at noen av oss aner hva som etterpå kan ha skjedd med dem. Og det forferdeligste kan ha skjedd.

Ifølge Dagbladet for i går, 30. november, er menneskesmugling blitt den mest lønnsomme virksomheten i verden, med større omsetning og fortjeneste enn narkotikatrafikk. Barn fraktes fra fattige land rundt omkring i hele verden og selges som slaver, som sexobjekter eller til organdonasjon. I gårsdagens Dagbladet står det at skjebnen til de barna som forsvant, er ukjent for Utlendingsdirektoratet, som hadde ansvaret for barna mens de befant seg på norsk jord. Men skjebnen er også ukjent for norsk politi.

Flere av barna som har kommet til Norge, har disponert mobiltelefon. I dagens Aftenposten står det at menneskesmugling etter dagens lovverk ikke anses som alvorlig nok til at telefonene til ankomne kan avlyttes ved mistanke om smugling. Det er først når det foreligger handel, at avlytting kan foretas. Med tanke på de svært alvorlige konsekvensene menneskesmuglingen har for dem som rammes, synes det her å foreligge et klart behov for å gjennomgå lovverket og se på mulighetene for å fange opp situasjoner som vi til nå ikke har fanget opp.

Men det dette først og fremst synliggjør, er at Norge, som en rettsstat der man i utgangspunktet skal føle seg trygg, også er et land som har behov for større trygghet, større sikkerhet, mer ivaretagelse og mer inkludering. Vi liker å se på Norge som et trygt land, et godt land å bo i, et land som tar vare på innbyggerne, og der de som faller utenfor, fanges av et sikkerhetsnett. Men historiene om menneskesmugling, også fra Norge og norske asylmottak, viser at virkeligheten i Norge er hardere og tøffere enn vi liker å tenke på. Selv om vi lukker øynene for den virkeligheten, vil realitetene være de samme.

Det som skiller et sivilisert samfunn fra et rettsløst samfunn, er nettopp evnen til å ta vare på innbyggerne i et integrerende fellesskap med rom for mangfold. Det er ikke *hvem* du er, men *at* du er, som skal være avgjørende for dine rettigheter. I tillegg til helse- og sosialvesenet vil nettopp politiet og rettsvesenet bidra til å ivareta dette fellesskapet og sikre rettighetene til den enkelte.

Jeg har vært åtte år i sosialkomiteen, og etter mine første to måneder i justiskomiteen slår det meg hvor tette bånd det naturlig er mellom jus og sosiale rettigheter og mellom kriminalomsorg og helsevesen. Men det som også slår meg, er at de båndene burde ha vært tettere. Man burde ha hatt et tettere samarbeid, man burde ha sett på mer av et felles lovverk, og man burde ha utviklet et sosialvesen også innenfor kriminalomsorgen i mye sterkere grad enn vi har lyktes med til nå.

SV og jeg er glad for at den retningen det budsjettet vi nå skal vedta, har, nettopp søker å ivareta det som jeg her beskriver at vi er opptatt av.

I et samfunn som preges av ufattelig offentlig rikdom, møter vi tiggere straks vi forlater Løvebakken og krysser Eidsvollss plass. Gir man seg tid og samtaler med noen av dem som ber om almisser, får man høre historier om rusmiddelavhengighet og redusert helse i kombinasjon med vinningskriminalitet for å skaffe midler til nye rusmidler.

Jeg tror at vi alle i større eller mindre grad har fordommer når vi møter tiggerne. Vi tenker: Kunne de ikke i sterkere grad ha tatt vare på seg selv? Kunne de ikke ha gjort mer for ikke å være i den situasjonen? Er det ikke slik at de til dels selv har skyld i den situasjonen de har havnet i? Det kan være elementer i det som også er sant. Men samtidig slår det en, når man en sjelden gang tar seg tid og spør, at mange av dem faktisk står på venteliste for behandling. Mange venter kanskje på en soning. Mange venter på et tilbud, ber om et tilbud, men får det ikke.

Dette skjer i et land som nå har en slik rikdom at de talene er helt ufattelige for oss alle. Det betyr at gjennom lang, lang tid, gjennom flere regjeringer, har vi ikke evnet å prioritere ivaretagelsen av de svakeste i samfunnet, å sørge for at det behandlingstilbudet de skulle ha hatt, er på plass, at det er bygd ut, og at de raskt får hjelp for avhengigheten. Vi har heller ikke sørget for at dersom de skal sone en dom, får de vurdert saken raskt og får soningsforhold som er verdige. Dessverre er det slik at mange institusjoner i dag mer fungerer som en opplæringsanstalt for ny kriminalitet enn som et tilbud man kommer ut fra og blir gagns menneske.

Igjen – budsjettet har en retning som nettopp søker å gjøre noe med det. Vi søker å styrke soningsforholdene, vi søker å gi tilbud til flere om å sone når dommen er falt, og vi søker å få soningskøene behandlet raskere. Men – og det er viktig – videre i den fireårsperioden vi går inn i, vil vi som medlem av Regjeringen også søke å styrke innholdet i soningen. Det er ikke bare et spørsmål om kvantitet, det er et spørsmål om kvalitet. Samfunnet har akkurat de samme interessene som den enkelte som skal sone, av at det skapes trygge, gode soningsforhold, og at innholdet i soningen gjør at man får et opplæringstilbud, at man får et godt helsetilbud, og at man når man kommer ut igjen, får et botilbud og har en mulighet for å komme ut i arbeid. Svikter det i noen av de leddene, betyr det også at faren for tilbakefall er større. Det betyr at mange som har en rusmiddelavhengighet, fortsatt har det, og det betyr at mange som begår vinningskriminalitet, fortsetter å gjøre det. Er det noe denne regjeringen skal være tydelig på, er det den typen sammenhenger, for i det fraksjonerte samfunnet som vi ofte ser i dag, der det er lite fokus på sammenhenger, ser vi at det også svikter i tiltakskjeden nettopp som en konsekvens av det. Jeg nevnte et av de mest groteske tilfellene i sted, nemlig Fremskrittspartiets politikk, der man altså kutter over 1 milliard kr i forhold til asylsøkere og flyktninger, på tross av at vi ser at noen av dem lider den skjebne at de blir drept. Mer kynisk går det ikke an å bli. Heldigvis er det ingen av partiene i den sittende regjering som har den typen kynisme. Men vi er altså ikke i mål med ett budsjett. Vi må ha målrettede budsjetter for de tre neste årene, og vi må sette vårt preg på dem i enda sterkere grad enn vi har klart på de få ukene vi har hatt til rådighet. Der har Elisabeth Aspaker rett. På så kort tid er det ikke mulig å rette opp for de mange skadene som er i det opprinnelige budsjettet fra Bondevik-regjeringen. Man trenger mer tid til det.

Budsjettet inneholder naturligvis mange andre områder enn bare kriminalomsorg, polititjenester og spørsmål

som berører helsevesenet. Det er ikke mulig å gå innom alle nå. Men det er ett område som jeg er spesielt opptatt av, og det er redningshelikoptertjenesten.

Vi ser at det i dag utvikles en base i Florø som etter et flertallsvedtak i Stortinget skal være en base der man åpner for private aktører. Vi må erkjenne at de vedtakene er fattet. Men det er uhyre viktig at vi nå utvikler en helhetlig redningshelikoptertjeneste i samsvar med de øvrige tilbudene som er, i forhold til både redningstjenesten, legetjenester og helsetjenester for øvrig, slik at det blir en integrert kjede av det. Det er bekymringsfullt at vi så langt ikke er kommet i mål med å gjøre basene døgnkontinuerlig betjent med tilstedevakt. Men vi i SV er glad for en samlet komite har sagt at dette skal vi få plass, og at Regjeringen raskt skal komme tilbake til det. Vi er naturligvis glad for at det skjer i et tett samarbeid og i full forståelse med Regjeringen. I motsetning til tidligere, da vi hadde mindretallsregjeringer, er det heller ingen grunn til å tro at det blir trenert.

Når det senere kommer replikker, vil jeg utdype andre deler av budsjettet som SV er spesielt opptatt av, men jeg skal la det bli med dette så langt.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Jan Arild Ellingsen (FrP) [11:18:45]: Jeg takker representanten Ballo for tydeliggjøringen av SVs posisjon innen justissektoren. Siden vi nå har både nåværende og tidligere SV-representanter i justiskomiteen her, skal jeg i mitt spørsmål til Ballo ta utgangspunkt i det som SV har stått for tidligere.

Hvis man leser innstillingen for inneværende år, sa også den gangen Arbeiderpartiet og SV bl.a. følgende om Ribo Attføringsssenter, som har jobbet i forhold til § 12-soningen:

«Ribo Attføringsssenter er et eksempel på et alternativ som må benyttes mer. Disse medlemmer mener at Ribo Attføringsssenter skal knyttes opp mot kriminalomsorgen og benyttes som en særlig ressurs.»

Likeledes viste de til frivillige lag og organisasjoner og omtalte flere av dem, herunder Stine Sofies Stiftelse.

Vi har nå fremmet et forslag som går på å hensynta situasjonen hvor en forsørger havner i fengsel og den andre forelderen sitter på utsiden og har en vesentlig dårligere økonomi.

Representanten Ballo omtalte i stad Fremskrittspartiet som «kynisk». Hva er da begrunnelsen for SVs kynisme når de ikke vil støtte opp om ting de ellers har støttet opp om? Hva er årsaken til at man nå dreier vesentlig politisk?

Olav Gunnar Ballo (SV) [11:20:04]: SV har overhodet ikke noe behov for å dreie politisk i forhold til den retningen som budsjettet nå har, men vi får altså ikke til alt i løpet av ett år.

Samtidig tror jeg den problemstillingen som Ellingsen tar opp, er viktig. Det er viktig at man bidrar til at enslige forsørgere som opplever at en ektefelle eller en samboer må sone en straff – ofte vil det være menn – sikres sosialt og ivaretas på gode måter. Derfor handler ikke dette bare

om justisbudsjettet. Det handler om hvordan vi innretter Arbeids- og sosialdepartementets budsjett med ivaretagelsen av ulike velferdsgoder. Det er vi veldig opptatt av. Vi har også lederen i den aktuelle komiteen, og vi er veldig opptatt av å se den helheten. Men den problemstillingen som Ellingsen er opptatt av, kommer vi til å fortsette å være opptatt av, og vi får se hvor langt vi kommer i løpet av kommende år.

Elisabeth Aspaker (H) [11:21:12]: Høyre har i forbindelse med tilleggsproposisjonen reist spørsmål om realismen i det betydelige kuttet i posten som gjelder refusjon til kommunale omsorgstiltak for prøveløslatte fra forvaring, psykisk utviklingshemmede med sikringsdom eller varetektssurrogat for psykisk utviklingshemmede. Vi vet at dette er omsorgstiltak som er krevende for kommunene, og har derfor fremmet forslag om at Regjeringen i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett skal framlegge en beskrivelse og vurdering av slike omsorgstiltak.

Representanten Ballo var i sitt innlegg opptatt av sones innhold. Det er derfor med en viss undring vi registrerer at SV i budsjettinnstillingen ikke kunne gi sin tilslutning til forslaget om en slik gjennomgang av denne kommunale omsorgssoningen. Jeg vil gjerne etterlyse en begrunnelse for hvorfor SV, som ellers er så opptatt av sones innhold, ikke vil ha en gjennomgang på dette området.

Olav Gunnar Ballo (SV) [11:22:21]: Jeg kjenner meg jo godt igjen i den opposisjonsrollen som Høyre nå befinner seg i. Det gjør at det neppe er vanskelig for Høyre heller å skjønne at man i et budsjett ikke kan ta inn alle gode formål. Det finnes ikke den sak man eventuelt kunne fått utredet hvis man ønsket det, men en eller annen plass må man trekke grensen. Det er helt åpenbart at i den grad man ikke har gode nok tilbud i kommunene, vil vi være opptatt av at vi må gjøre noe med det. Vi trenger ikke å fremme forslag om det for å få Regjeringen til å gjøre det. Ber vi Regjeringen om å gjøre det, får vi den til å gjøre det. Vi vil følge nøye med på denne problemstillingen i 2006, og så får vi se om det blir nødvendig med en slik gjennomgang. Det har vi ikke tatt stilling til ennå.

Hans Olav Syversen (KrF) [11:23:22]: Olav Gunnar Ballo var i begynnelsen av sitt innlegg inne på de alvorlige menneskesmuglingssakene som vi har sett, og han var også innom at politiet ikke har anledning til å telefonavlytte mistenkte som kan stå for slik menneskesmugling. Han sa også at han syntes det var på tide med en gjennomgang av muligheten, så vidt jeg forstod, til å foreta slik telefonavlytting. Jeg tror for så vidt det er riktig at vi trenger det, og mitt spørsmål blir da: Er det slik at SV ser for seg at man skal løfte menneskesmugling ut og ha en særskilt regel for telefonavlytting eller annen kommunikasjonsavlytting knyttet til den type saker, eller er det en generell senket skranke for kommunikasjonsavlytting han sikter til?

Olav Gunnar Ballo (SV) [11:24:28]: Dette er ikke en problemstilling vi har tatt opp i forbindelse med budsjettet, men det er en problemstilling SV kommer til å løfte inn for justisministeren. I dagens Aftenposten beskrives det et skille mellom begrepene «menneskesmugling» og «menneskehandel», som i hvert fall ut fra det oppslaget som Aftenposten har i dag, kan framstå som kunstig.

Nå er det ikke slik at vi sier at slik og slik skal det endres, men det vi sier, og ønsker å være tydelige på, er at vi ønsker å være i en tett dialog med justisministeren for å gripe dette an på en mye tyngre måte enn det vi har gjort til nå. Vi ser at disse problemene er så omfattende at vi ikke kan sitte med hendene i fanget og se på det. Det har heller ikke justisministeren gjort. Jeg er helt overbevist om at i den dialogen vi kommer til å ha med justisministeren, vil det være mulig å innrette tiltak knyttet opp mot menneskesmugling og da spesielt, som det beskrives her, innrette dem mot barn, men ikke bare barn, slik at vi blir mye mer offensive i Norge enn det vi har vært på dette området til nå. SV ønsker å bruke mye ressurser på å være offensiv på dette området.

Presidenten: Replikordskiftet er over.

Hans Olav Syversen (KrF) [11:25:49]: Hvis man spør den enkelte borger i dette land hva man ville sette som en overskrift over god justispolitikk, er jeg ganske overbevist om at mange vil svare trygghet – trygghet for seg og sine. Det er vel ofte slik at det er en forskjell på det som er reell trygghet, og det som er opplevd trygghet.

Når det gjelder trygghet, har jeg lyst til å gå rett inn på en form for trygghet som mange ikke har, og det er i hjemmets lune rede. Som flere har vært inne på, har vi sett mange stygge saker i den siste tiden, ikke minst når det gjelder kvinner som er overgrepsutsatt. Det er helt nødvendig at justispolitikken har sitt skarpeste blikk rettet mot tiltak for å hjelpe dem som utsettes for de groveste integritetskrenkelsene.

Bondevik II-regjeringen gjorde mye for å gi dem som utsettes for vold i nære relasjoner, et styrket vern. I juni 2004 ble det f.eks. framlagt en handlingsplan mot vold i nære relasjoner, som gjennom 30 konkrete tiltak bidrar til å forebygge, bekjempe og forhåpentligvis lindre konsekvensene av denne type vold. Mobile voldsalarmer ble gjort tilgjengelig over hele landet fra 1. januar 2004, og ordningene med familievoldskoordinatorer er etablert i alle landets politidistrikter.

Denne innsatsen må fortsette, og jeg er tilfreds med og vil gi honnør til statsråden for det arbeidet han gjør bl.a. ved å sette ned et utvalg for å bedre voldtatte kvinners situasjon. Jeg er også svært glad for at Regjeringen følger opp både Bondevik-regjeringens og mitt partis og andre partiers engasjement i denne sal for å etablere Barnas Hus i Norge. Det er nødvendig å gi overgrepsutsatte barn et mer helhetlig og mer koordinert hjelpetilbud. Vi ser fram til et konstruktivt samarbeid med Regjeringen om disse og andre saker.

Vi er, som jeg har nevnt, ikke representert i justiskomiteen. Det betyr ikke at vi ikke har tenkt å være aktive når

det gjelder justispolitikken. For oss er det ikke minst viktig å bidra til å sikre et godt og tilstedeværende politi i hele landet. Politiet må være i stand til både å prioritere innbrudd i private hjem og til å etterforske grov og organisert kriminalitet.

Vi ser flere urovekkende endringer i kriminalitetsbildet, og det er avgjørende at politiet har både kunnskap, materiell og ressurser til å adressere denne nye virkeligheten på en god og effektiv måte. Det er derfor med en viss bekymring vi har merket oss at Soria Moria-erklæringen har lite eller intet om organisert kriminalitet.

De siste dagers medieoppslag om barn som forsvinner fra asylmottak, og artikler om kvinner som er trafikert til Norge for å drive prostitusjon, viser med tyngde at organisert kriminalitet må prioriteres i framtiden.

Siden vi hadde en runde med representanten fra SV om telefonavlytting i forbindelse med menneskesmugling, har jeg lyst til å utfordre justisministeren: Hvordan ser han på politiets mulige metodebruk i denne type saker?

Bondevik-regjeringen hadde i hele sin regjeringstid kampen mot organisert kriminalitet som et hovedsatsingsområde, og jeg håper statsråden kan forsikre om at denne regjering også vil fortsette dette viktige arbeidet.

Ressurssituasjonen i politiet videreføres relativt uendret i 2006. Det innebærer at politiet må ha en effektiv bruk av midlene. Stortingets bestilling er at trygghet skal oppleves for alle i Norge, intet mindre. Det gir en ekstra utfordring også med hensyn til bruken av ressursene.

Riksrevisjonen har nylig dokumentert manglende måloppnåelse når det gjelder å overholde tidsfrister satt til de enkelte aktørne i straffesakskjeden. I gjennomsnitt oversittes de lovfestede saksbehandlingsfristene med 143 pst. For de sakene der fristene er overskredet, er overskridelsen i gjennomsnitt hele 268 pst. Selv om Riksrevisjonen angir årsaker som kan forklare enkelte forsinkelser i perioden for gjennomføringen av undersøkelsen, må vi kunne konkludere med at det er et stort forbedringspotensial for å overholde saksbehandlingsfristene her.

Så sier Domstoladministrasjonen at det er mangel på penger som er årsaken til lang saksbehandling. Kanskje har de en viss rett i det. Jeg vil utfordre justisministeren til å se på om det også er andre årsaker til denne oversittelsen. Det er også grunn til å påpeke at dommerne selv har et betydelig ansvar for å bruke prosesslovgivningens fullmakter til en aktiv styring av sakene de får til behandling.

Stortinget har ønsket at dommerne tar grep både for å redusere den samlede saksbehandlingstiden i domstolene, også fordi dette vil bidra til å redusere den enkelte parts prosessomkostninger.

Vedtak i Stortinget om utvidelse av strafferammer og signaler om behov for høyere straffenivå for visse forbrytelser har i utstrakt grad gitt resultater. Vi ser at domstolen for en del sakstyper ilegger lengre fengselsstraff enn tidligere praksis. Dette er en utvikling som Kristelig Folkeparti har gitt og fortsatt vil gi sin tilslutning til.

Konsekvensen av lengre og flere straffedommer er soningskø. Regjeringen Bondevik tok utfordringen ved å utnytte maksimalt eksisterende soningskapasitet. Økt satsing på alternative straffereaksjoner har også bidratt til å

holde soningskøen på et noenlunde forsvarlig nivå. Men vi erkjenner fullt ut at det er behov for flere fengselsplasser. Det er derfor gledelig å se at både gammel og ny regjering er enige om at Halden fengsel nå skal bygges. Det vil gi 251 nye soningsplasser innen 2009 og mulighet for ytterligere 250 plasser ved en senere utbygging.

I budsjettinnstillingen skriver representantene fra Fremskrittspartiet at de mener den forelderen som blir igjen med omsorgen for barn når den andre forelderen går i fengsel, bør anses som aleneforsørger i trygdelovgivningens forstand. Dette standpunktet deler Kristelig Folkeparti fullt og helt, og jeg vil varsle at vi kommer til å støtte det framlagte forslaget fra Fremskrittspartiet i så måte. Jeg vil vel si at jeg er litt overrasket over at en del av de andre partiene ikke vil støtte et slikt forslag. Blant annet har jo SV tidligere i denne sal hatt et engasjement i så måte.

Det ligger mange viktige saker på justissektoren som også denne sal skal ha til behandling. Fra Kristelig Folkepartis side vil jeg gjerne si at vi ser fram til et godt samarbeid både med statsråden og også med komiteen for å få, jeg tror i mange sammenhenger, helt nødvendige og bredt forankrede løsninger på mange av de kriminalpolitiske spørsmål vi står overfor. Jeg kan nevne noen: Vi skal ha en full gjennomgang av lov om fri retts hjelp. Vi skal arbeide med en ny spesiell del i straffeloven. Vi skal også ha en oppfølging av Vergemålsutvalgets utredning, og ikke minst skal vi ha en debatt om politiroller ganske snart.

Helt til slutt vil jeg utfordre statsråden til raskt å følge opp en viktig problemstilling. Det er nødvendig med en klarere grensegang mellom justissektoren og helsevesenet. Statsråden, som da var stortingsrepresentant, var selv opptatt av dette under vårens stortingsbehandling av den generelle delen av straffeloven. Jeg håper at vi også her kan samarbeide og enes om en innsats for mennesker med et utstrakt behov for behandling og rehabilitering.

Til voteringen: Kristelig Folkeparti støtter forslagene nr. 2, 3 og 4 fra Fremskrittspartiet og Høyre, forslag nr. 9 fra Fremskrittspartiet, forslag nr. 13 fra Høyre og det framlagte forslaget fra Venstre.

E i r i n F a l d e t hadde her overtatt presidentplassen.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Olav Gunnar Ballo (SV) [11:35:25]: Både representanten Hans Olav Syversen og representanten Ellingsen var inne på situasjonen for den som blir igjen ved soning – en problemstilling som SV har vært opptatt av i flere år, som det riktig påpekes.

Det jeg har lyst til å legge til, er at alle jo er kjent med at når en regjering legger fram et budsjettforslag, er det å skulle ta inn nye tiltak innenfor en gitt ramme ekstremt vanskelig, fordi det naturligvis krever at penger som er bundet opp på andre sektorer, flyttes. Det kan f.eks. være tiltak som krever langt mer utredning, også kostnadsmessig, for eventuelt å kunne få det på plass. Ut fra SVs syn

bør man jo se på muligheten for å kunne klare det, og det vil regjeringspartiene jobbe med.

Det som jeg er spørrende til, er hvordan det er mulig, når man tilhører et parti som bare to måneder tidligere har lagt fram et forslag der man ikke tok et slikt initiativ, å argumentere så kort tid etterpå med indignasjon for hvorfor det ikke er gjort, for med utgangspunkt i Bondevik-regjeringens budsjettframlegg blir det vanskelig å få til sånne ting. Kan Syversen opplyse meg om hva som har skjedd med Kristelig Folkeparti i den korte tiden som har gått?

Hans Olav Syversen (KrF) [11:36:58]: Representanten Ballo har kanskje et ønske om at jeg nå skal si at svaret er at vi har gått fra posisjon til opposisjon, men det kommer ikke til å være svaret fra denne talerstol.

Jeg oppfatter forslaget fra Fremskrittspartiet først og fremst som et utredningsforslag. Så vidt jeg har skjønnet, har også representanten Ballo ønsket om å se på akkurat denne problemstillingen, og da synes jeg ærlig talt det ikke spiller noen rolle om det er gått to måneder eller lenger. Vi ønsker å se på mulighetene for å bedre situasjonen for den som sitter alene med det reelle forsørgeransvaret når den andre forelderen skal inn til soning. Vi ønsker å få en utredning og deretter vurdere hvilke tiltak vi kan sette inn for å hjelpe dem som kommer i en slik situasjon. Det synes ikke jeg er å ta for mye i.

Solveig Horne (FrP) [11:38:13]: Fremskrittspartiet synes det er flott at Kristelig Folkeparti engasjerer seg i den debatten som vi har her i dag. Fremskrittspartiet vil også takke for støtten til det forslaget som vi har kommet med.

Kristelig Folkeparti har hatt regjeringsmakt i fire år. I de siste budsjettårene er det vel takket være forliket med Fremskrittspartiet at justissektoren har fått mer penger.

Kristelig Folkepartis representant sier i sitt innlegg her i dag at de vil fokusere på justissektoren. Så ser vi at politiet mangler i hvert fall nesten over 700 mill. kr til utstyr, og at Norge er dårligst i klassen når det gjelder utstyr til politiet. Fremskrittspartiet har fremmet et forslag om et eget investeringsbudsjett for politiet, på lik linje med at Forsvaret har et eget investeringsbudsjett. Er Kristelig Folkeparti enig i Fremskrittspartiets vurdering? Når Fremskrittspartiet fremmer et slikt forslag, kan vi regne med støtte fra Kristelig Folkeparti?

Hans Olav Syversen (KrF) [11:39:20]: Jeg tenkte meg at det kanskje kunne bli farlig å støtte ett forslag fra Fremskrittspartiet. Da kommer det stadig krav om å støtte flere. Vi står selvsagt på Bondevik II-regjeringens forslag, med de endringer som er kommet gjennom innstillingen og som Høyre har målbåret. Derav følger at vi ikke kommer til å støtte det forslaget som representanten Horne nevnte.

Presidenten: Flere har ikke bedt om ordet til replikk.

Alf Ivar Samuelsen (Sp) [11:40:10]: Årlig koster ulike former for kriminalitet samfunnet milliarder av kro-

ner. Det finnes ikke noe enkelt svar på hvordan vi skal få bukt med dette samfunnsproblemet. Men ett må være klart: For Senterpartiet og for Regjeringen er det viktig å fokusere på å forebygge kriminalitet. Her må vi legge et bredt perspektiv til grunn. Med gode velferdstilbud for alle kan kriminalitet forebygges, og mange av startblokkene for en kriminell løpebane fjernes. 5,7 milliarder kr til styrking av kommunenes frie midler vil gjøre det mulig med en sterkere kommunal og lokal innsats i arbeidet med å forebygge og bekjempe kriminalitet. Derfor synes jeg at det blir litt underlig når representanten fra Høyre i dag sier at dette ikke løses ved å «fylle opp et svømmebasseng». Det handler ikke om å fylle opp et svømmebasseng. Egentlig er det et negativt utsagn som rammer den viktigste velferdsprodusenten vi har i dette landet, nemlig kommunene, på en urimelig måte. Med godt kjennskap til kommunalt virke vil jeg understreke at kommunene samarbeider nettopp med skole, med helsesektor, med frivillige organisasjoner, med forliksråd, med politi og med fadderordninger for på et tidlig stadium å gripe fatt i kriminalitetsforebyggende arbeid. Det må ikke være tvil om at ved å styrke kommuneøkonomien kan vi derigjennom nettopp sikre en del kommunale tiltak. Man kan undre seg om Høyre sitter med andre tiltak som de ser er nødvendige og mer virkningsfulle enn dem jeg har nevnt. Jeg stiller meg litt undrende til Høyres negative holdning til kommunepolitikernes evne til å prioritere.

En av politiets sentrale oppgaver er å bidra til lokal velferd ved å sikre trygghet i hverdagen. Et synlig politi, et politi som deltar i bekymringssamtaler med unge kriminelle og deres foreldre, et politi som har ressurser til å pågripe gjerningsmenn og drive videre etterforskning på basis av etterretningskunnskap vil virke forebyggende og på sikt spare samfunnet for store summer. Samtidig må politiets vaktordninger fungere på en slik måte at politiet raskt kan komme til stede når kritiske situasjoner oppstår. Senterpartiet er derfor tilfreds med at Regjeringen i tilleggsproposisjonen har funnet rom for å øke bevilgningene til politiet med nesten 90 mill. kr sammenlignet med Bondevik-regjeringens forslag.

Det er også et viktig signal at Regjeringen øker bevilgningen til skatteetaten til bekjempelse av skattekriminalitet med 10 mill. kr. Dette gjør det mulig å intensivere innsatsen mot økonomisk kriminalitet.

Jeg vil rette oppmerksomheten mot et annet viktig felt. Det er Norge som sjøfartsnasjon, som har en betydelig marin trafikk i våre nasjonale farvann. Det er viktig at vi har tilstrekkelig redningskapasitet i vårt ansvarsområde.

Den siste tids økende aktivitet i Barentshavet har vært med på å forsterke dette behovet. Derfor har Norge etablert fire redningsstasjoner, Sola, Ørlandet, Bodø og Banak. I tillegg er det vedtatt å bygge ut en femte stasjon i Florø. Imidlertid er det bare Sola som i denne omgang har fått bevilget midler til en heldøgns beredskap som er kostnadsberegnet til 15,6 mill. kr. Dette har redusert responstiden med 30–35 minutter, noe som i enkelte ulykkesituasjoner kan være avgjørende for hvorvidt liv kan reddes eller ikke.

Det er et mål å kunne øke bemanningen på de øvrige stasjoner tilsvarende. Ideelt sett burde vi ha gjort det ved dette budsjettframlegget, men de økonomiske rammene tillot ikke det.

Imidlertid har Senterpartiet merket seg at komiteen ber Regjeringen om en rask tilbakemelding med en opptrappingsplan for tilstedeværelse ved flere stasjoner enn Sola. Det hadde vært en fordel om en allerede ved behandlingen av revidert nasjonalbudsjett til våren kunne utvide beredskapen ved ytterligere én stasjon, og dette kan gjøres uavhengig av ovennevnte tilbakemelding.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

André Oktay Dahl (H) [11:46:38]: Med tanke på hvor mange kommuner som Senterpartiet har ordføreren i, og dette enorme samarbeidet, må man jo stille seg spørsmålet om hvorfor kriminalitetsutviklingen har vært som den har vært. Det er kanskje noe av grunnen til at Høyre stiller spørsmål ved å gi 5,7 milliarder kr og drisle det utover et antall kommuner som kunne administrert 40 millioner mennesker og ikke fire og en halv.

I et replikkordskifte stilte Elisabeth Aspaker et interessant spørsmål som ikke ble besvart av representanten Bjørnflaten, så jeg gjentar det spørsmålet overfor representanten fra Senterpartiet. Kan Senterpartiet bekrefte at når det gjelder budsjettet der det ikke foreligger egne merknader, og det gjør det omtrent ikke noen steder, deler man de politiske vurderinger som ligger til grunn i det opprinnelige fremlagte budsjettforslaget? Til nå har det vært vist til Soria Moria-erklæringen, og det har blitt en praksis som minner om når bibeltro – eller helst bibelutro – mennesker blir møtt med virkeligheten.

Alf Ivar Samuelsen (Sp) [11:47:50]: Det å gi en fullstendig bekreftelse av enighet er ikke mulig. Men jeg oppfatter det sånn at i denne salen er det stor grad av enighet om deler av budsjettet, noe som vi også finner igjen i den tilleggspromisjonen som foreligger i dag. De øvrige nyanseforskjellene vil vi komme tilbake til og få anledning til å utdype i senere debatter.

Elisabeth Aspaker (H) [11:48:36]: Representanten Samuelsen gjør det til et poeng at man kan lykkes med å få gjort nok på den forbyggende siden ved at kommunene får tilført disse 5,7 milliarder kr i nye penger. Som leder av Det kriminalitetsforebyggende råd har jeg tidligere vært med på å kreere nye samarbeidsmodeller mellom ulike etater, som også representanten Samuelsen var inne på, på det kommunale plan og med barnet i fokus. Poenget er at det er mange etater som har ansvar, men det er viktig å få folk til å sette seg sammen og starte samarbeidet. Det er ikke snakk om nye midler, men det er snakk om å få til samarbeid på nye måter med dem som allerede er involvert.

Når det da blir snakk om å fylle opp svømmebasseng, må jeg si at jeg bygger mine utsagn og min skepsis til kommunenes evne til å følge opp på den riktige måten på de uttalelser som er kommet fra kommunepolitikere landet rundt.

Så jeg har et spørsmål til Samuelsen som jeg også har stilt her tidligere i dag: Hvordan skal han sikre seg at kommunene bruker pengene på den forebyggende måten som han gjør seg til talsmann for?

Alf Ivar Samuelsen (Sp) [11:50:01]: Jeg er glad for at representanten Aspaker innledningsvis bekreftet viktigheten av kommunal økonomi i forebyggende arbeid.

Jeg kjente ikke helt igjen at dette nye tiltaket var så spesielt nytt, for det sektorovergripende samarbeidet, som jeg forstår representanten var opptatt av, eksisterer og har eksistert, iallfall i mange kommuner, i lang, lang tid.

Når det gjelder den nøyaktige oppfølgingen av den enkelte kommune, går jeg ut fra at de som er nærmest problemene, som møter sine innbyggere, som ser problemene og skal løse dem, er i stand til å gjøre det – noe Senterpartiet har tillit til – uten at det er en instans over som sitter og holder dem i ørene og forteller dem hva de skal gjøre.

Presidenten: Flere har ikke bedt om ordet til replikk.

André Nikolai Skjelstad (V) [11:51:23]: For Venstre er kamp mot vold og kriminalitet en kamp for velferd. Å leve i et samfunn hvor kriminalitet legger store begrensninger på folks liv, frarøver borgerne trygghet, frihet og velferd. Vinningskriminalitet, økonomisk kriminalitet og organisert kriminalitet gjør at fellesskapet frarøves viktige verdier. Blant annet derfor blir Regjeringens justispolitikk så viktig. I Venstre har kampen mot organisert kriminalitet, trygghet mot vold og arbeid overfor barn og unge vært sentralt. Den sittende regjeringen har så langt vært taus i forhold til arbeidet overfor barne- og ungdomskriminalitet og i forhold til innsats mot organisert kriminalitet.

Jeg legger til grunn at Regjeringen og statsråd Storberget vil videreføre et offensivt arbeid med de handlingsplanene som er etablert og rettet mot barn og unge når det gjelder vold i nære relasjoner og trafficking. Selve testen på en god kriminalpolitikk blir om Regjeringen evner å skjelne mellom tiltak overfor harde, organiserte kriminelle nettverk og f.eks. førstegangskriminelle.

Jeg konstaterer at regjeringspartiene i sine merknader velger å ikke nevne viktigheten og nødvendigheten av å bekjempe organisert kriminalitet. Særlig forunderlig blir det når behandlingen av budsjettet finner sted parallelt med hovedforhandlingene i NOKAS-saken og samtidig med at det som kan være en mulig rute for menneskehandel med barn, avdekkes i Norge.

Med den passiviteten er det desto mer på sin plass at Regjeringen ved statsråd Storberget viderefører det offensive arbeidet som er blitt ført i Justisdepartementet på det feltet de fire siste årene. La meg også i denne sammenheng vise til regjeringen Bondeviks håndtering av NOKAS-saken, som har hatt bred støtte i Stortinget. Det er på det rene at NOKAS-saken er spesiell i norsk rettshistorie. Det er også klart at oppfølgingen av den er et ledd i bekjempelsen av alvorlig organisert ranskriminalitet og det som

følger i kjølvannet av slike handlinger. På den bakgrunn vil jeg ta opp Venstres forslag. Jeg refererer:

«Stortinget ber Regjeringen om å komme tilbake med forslag om dekning av eventuelle merkostnader i tilknytning til NOKAS-saken i 2006.»

For at politiet skal kunne gjøre en god jobb, er det helt avgjørende at politi og psykiatri har et tett og nært samarbeid og et avklart forhold seg imellom. Gråsoner mellom politi og psykiatri kan være svært vanskelige. Det finnes det utallige eksempler på. En god og gjensidig dialog mellom politi og ulike deler av helsevesenet fordrer en god og gjensidig informasjonsutveksling mellom politi og helsemyndigheter sentralt. Skal man lykkes med det, kreves det at statsråden fører en aktiv og løsningsorientert politikk på det feltet.

Jeg registrerer med tilfredshet at regjeringen Stoltenberg følger opp regjeringen Bondeviks arbeid med nytt fengsel i Halden. Derimot er jeg noe mer forundret over Regjeringens manglende satsing på nytt fengsel i Indre Salten og derigjennom en manglende satsing på sonings-situasjonen i Region Nord. At behovet for nye soningsplasser er betydelig, er helt klart. Det gjelder alle deler av landet.

Regjeringspartiene velger i innstillingen å synliggjøre i svært liten grad hva slags justispolitikk de vil føre i arbeidet med budsjettet. Det er svært få merknader som signaliserer politikken. Dermed blir det St.prp. nr. 1 som legges til grunn for viktige deler av Regjeringens videre arbeid på det justispolitiske feltet. Det er noe vi er svært glade for.

Venstre støtter Høyres forslag til omdisponering innenfor rammen, som gir en økt satsing på domstolene, rettshjelpstiltak og kriminalomsorgen. Venstre støtter likeledes Høyres rammeuavhengige forslag, forslagene nr. 2, 3, 4, 13 og 14.

Presidenten: Representanten André Nikolai Skjelstad har tatt opp det forslag han refererte.

Det blir replikkordskifte.

Ingrid Heggø (A) [11:55:50]: Innsette har ifølge Fafo-rapporten om levevilkår omtrent motsett utdanningsmønster av det folk elles har. Lese- og skrivevanskar er utbreitt, og mange har sannsynligvis hatt eit veldig dårlig møte med skulen. Innafor murane er opplevinga annleis. Dei fleste trivst på skulen, bl.a. fordi dei vert møtte med ei anna forståing og får tettare oppfølging enn dei fekk i den vanlege skulen.

Eg antek at Skjelstad er samd med meg i at det er vanskeleg å få arbeid utan utdanning. Kvifor er Venstre så imot fleire lærarar i skulen – jf. nedprioritering av kommuneøkonomien – og kvifor vil dei ikkje satsa meir på undervisning i fengsla?

André Nikolai Skjelstad (V) [11:57:01]: Venstre satsar på utdanning i forhold til fengslene, det er det ingen tvil om. Det kommer også fram i det budsjettet som Bondevik II la fram.

Thomas Breen (A) [11:57:18]: Når jeg hører Venstres representant, blir det for meg noe hult i resonnementet hans. Han snakker om at vi ikke har signalisert en satsing i forhold til tung kriminalitet. Men det vi gjør, er jo å øke budsjettet med 87 mill. kr, og vi mener at handling er viktigere enn ord. I tillegg sier han at han vil følge Høyres forslag. Det vil faktisk bety et kutt i bevilgningene til politiet på 8,5 mill. kr. De to tingene henger ikke helt på greip, så jeg har lyst til å spørre representanten Skjelstad: Er det viktigst med ord, eller er det viktigst med handling?

André Nikolai Skjelstad (V) [11:58:18]: Venstre ønsker å styrke domstolene i budsjettet og i tillegg kampen mot organisert kriminalitet.

Olav Gunnar Ballo (SV) [11:58:25]: Det budsjettet vi skal vedta i dag, er et styrket budsjett i forhold til det budsjettet som Bondevik-regjeringen la fram, og Venstre har jo hatt justisministeren.

Jeg vil spørre representanten fra Venstre om representanten ser det budsjettet som blir vedtatt i dag, som et bedre eller et dårligere budsjett enn det som Bondevik-regjeringen opprinnelig la fram.

André Nikolai Skjelstad (V) [11:59:31]: Jeg er av den oppfatning at Bondevik II har lagt fram et veldig godt budsjett, men det er jo positivt at det har skjedd en styrking av budsjettet.

Presidenten: Replikkordskiftet er omme.

Statsråd Knut Storberget [11:59:55]: Jeg syns det er grunn til å være stolt av det budsjettet som Stoltenberg II-regjeringa har lagt fram. De midlene som kommer i forhold til kriminalpolitikken, kriminalomsorgen, politiet og også domstolene, er midler som det er grunn til å være stolt av. Det er midler som teller – det er friske penger som kan bety mye i forhold til mye av det arbeidet som gjøres i kampen mot kriminalitet. I så måte er jeg ganske så uenig med dem som nå begir seg inn i prosentregning på hvor lite det skulle være, enten i forhold til hva man flytter på, eller i forhold til det totale statsbudsjett. Det river faktisk beina under argumentasjonen for dem som måtte komme med f.eks. 500 mill. kr ekstra til norske domstoler. De pengene som foreslås, og som ligger i størrelsesordenen 150–170 mill. kr direkte inn i vår sektor, er utrolig viktige midler. Jeg vil advare alle som deltar i den kriminalpolitiske debatt, mot å stirre seg blind på enten det er Soria Moria-erklæringen, tilleggsproposisjonens ordlyd eller for den saks skyld andre proposisjoner, og lete etter ord og samtidig ikke følge opp i handling.

Det framlagte budsjettet er etter undertegnede oppfatning kjennetegnet av fire forhold:

For det første innebærer det en satsing, som betyr at Regjeringa ønsker å ta kampen mot kriminalitet på alvor. Det at Norge blir styrt av en regjering som er sammensatt av Senterpartiet, SV og Arbeiderpartiet, betyr ikke at man ønsker å nedtrappe kampen mot kriminalitet.

Dessuten innebærer det framlagte budsjettet en klar retning: Vi ser et betydelig behov for å ta grep når det gjelder det å få tak om soningskøen og ikke minst det faktiske hele komiteen gledeligvis er opptatt av, nettopp å gjøre noe med kvaliteten på soningen og kvaliteten også på andre typer reaksjoner, slik at folk kommer seg ut av kriminelle mønstre og over i lovlydig tilværelse.

Det tredje elementet i budsjettforslaget er at det innebærer handling. Vi har en lang rekke av handlingsplaner bak oss, som det er god grunn til å gi full støtte. Men det har vært en utfordring i løpet av de fire siste årene at det, etter vårt syn, er blitt mye handlingsplaner og forholdsvis lite handling. Det er min ambisjon at justispolitikken i større grad skal være preget av handling og kanskje i mindre grad være preget av ord og handlingsplaner – med all fare for å bli sitert i framtidige debatter.

Det fjerde og siste elementet jeg har lyst til å trekke fram, er at vi ønsker å ha en dialog ikke bare med frivillige organisasjoner, som representanten Ellingsen prisverdig er inne på, men også i forhold til opposisjonen i Stortinget. Der må jeg gi full støtte og stor honnør til representanten Syversen, som etter mine begreper holdt et svært godt justispolitisk innlegg og nettopp påpekte nødvendigheten av den brede enighet som må ligge bak justispolitisk satsing. Det er vi helt avhengig av. Det er ganske strenge tvangsmidler som skal brukes, inngripende metoder, og da er vi avhengig av at dette får tillit og legitimitet ute i befolkningen. Det skaper vi først og fremst ved at vi har brede flertall her i Stortinget. Det er Regjeringas og min ambisjon at vi nettopp skal fortsette den linja. Så invitasjonen fra Kristelig Folkeparti om å gå i dialog både i forhold til metodebruk og i forhold til generell justispolitisk satsing, tar jeg gladelig imot, og jeg ønsker å spille på lag.

Jeg mener også at det budsjettet som er framlagt, ivaretar en god del signaler som er kommet fra opposisjonen. Jeg tillater meg også å bemerke når jeg sitter og hører at det også er andre satsingsområder man ønsker å ivareta, at det skal vi ta på alvor. Det gjelder også frivillige organisasjoner, og Stine Sofies Stiftelse er nevnt. Det er ingen grunn til å tro at denne organisasjonen eller andre organisasjoner skulle komme nevneverdig dårligere ut med denne regjeringa enn det som har vært praksis tidligere. Her står vi foran en tildeling som jeg med glede skal gå inn i, nettopp med sikte på å ivareta de ønskene som også kommer fra opposisjonen.

Vi ønsker også med dette budsjettet innholdsmessig å peke på tre forhold som er viktige i kriminalitetsbekjempelsen:

For det første er det slik at kriminalpolitikken i veldig stor grad er hendelsesstyrt. Det viser jo debatten her i dag: Vi trekker inn det som er – jeg holdt på å si – avisoverskriftene fra i går og i dag, og gjør det til viktige saker, og det må vi i stor grad også gjøre. Men det er viktig noen ganger å holde helhetsfokus og for så vidt å holde blikket i forhold til hele bildet ute også når vi debatterer alminnelig kriminalitetsbekjempelse. Det flere representanter har pekt på når det gjelder å få en helhetlig bekjempelse og samarbeid mellom psykiatri, helse, barne- og fa-

miliesektor, barnevern, arbeidsmarkedsetat og kriminalomsorg – og jeg kunne ha nevnt en rekke andre sektorer – vil være en prioritert oppgave for Regjeringa framover.

Det andre forholdet gjelder innholdsmessig satsing i budsjettet. Det er sjølsagt at vi mener at vi i kampen mot kriminalitet ville tape hvis vi målte vellyktheten i kriminalpolitisk satsing bare ut fra justisbudsjettet. Det ville være – jeg holdt på å si – et kriminalpolitisk ragnarok hvis vi rev grunnen under f.eks. norske kommuners muligheter til å drive velferdspolitikk slik man faktisk har drevet gjennom mange år. De fleste partier i Stortinget har ansvaret og æren for at over 90 pst. av barn og ungdom i dette landet under 18 år ikke begår kriminelle handlinger, i hvert fall ikke blir siktet for kriminelle handlinger. Vi har et ganske godt, tett vevd velferdsnett, som mange har æren for, og som bidrar til å gjøre noe av det aller viktigste i kampen mot kriminalitet. Et stort flertall i Stortinget har æren for at vi har et forholdsvis lavt rusmiddelforbruk i Norge, som bidrar til en forholdsvis lav frekvens av kriminelle handlinger. Derfor er det all grunn til å rope varsku i forhold til de krefter som ønsker å rive opp en restriktivt alkoholpolitikk.

Det siste som Regjeringa har pekt på, er sjølsagt at vi ønsker å forebygge bedre, oppklare mer, reagere raskere og rehabilitere bedre. Det står i Soria Moria-erklæringen. Dette er ikke tiltak som bare er rettet inn mot én type kriminelle handlinger. Dette er tiltak som nettopp skal rettes inn mot organisert kriminalitet, i forhold til spørsmålet om barne- og ungdomskriminalitet, i forhold til de utfordringene vi ser i forbindelse med våre nye landsmenn, osv. osv. I så måte er jeg sterkt uenig med representanten fra Venstre, som nærmest påpekte at det hadde vært taust fra Regjeringa i forhold til f.eks. kampen mot organisert kriminalitet.

Det er derfor vi tar grep i forhold til politiet. Det er derfor vi mener at politiet nå trenger mer midler enn det Bondevik II-regjeringa har foreslått. Det er derfor vi mener at man nå må få fart på soningskøen, slik at man får fristilt varetektsplasser i Norge, og da betyr 45 nye soningsplasser ikke så rent lite. Det arbeidet skal vi fortsette. Soningskø skaper veldig lite tillit i forhold til strafferettskjedene, den fører dessuten til dårlig kriminalitetsbekjempelse, og vi har som ambisjon å bekjempe kriminaliteten.

Jeg er også glad for at et stort flertall, en enstemmig komite i stor grad, støtter opp om nettopp det vi sier om behovet for et nært og sterkt politi. Kampen mot organisert kriminalitet ville vært helt tafatt hvis vi ikke nå fikk rustet opp Økokrim slik at man fikk gjennomgå alle de meldingene om mistenkelige forhold, altså hvitvaskingstransaksjoner, som nå strømmer inn. Vi har pålagt det ytre samfunn, enten det er advokater eller finansinstitusjoner, å rapportere inn til Økokrim. Nå tar Regjeringa grep utover det Bondevik II-regjeringa gjorde, i forhold til nettopp å kunne få mennesker til å gå gjennom disse meldingene og drive etterforskning og eventuelt også sørge for påtale. Vår opprustning i forhold til Økokrim er et av de viktigste anslagene mot nettopp alvorlig organisert kriminalitet – å prøve å gjøre noe med den ulovlige pengestrømmen i dette.

Dessuten vil jeg peke på den satsingen som Regjeringa har startet og signalisert i forhold til å bruke DNA-bevis. Det er maktpåliggende at vi får oppklart mer kriminalitet på flere områder i Norge. Det er faktisk etter min mening en viktigere debatt enn hvor lenge vi skal straffe de få som faktisk blir tatt. Vi kan ikke leve med en situasjon hvor noen og nitti prosent av de jentene som voldtas i Norge, opplever at det ikke kommer noen dom på en slik handling. I så måte er jeg svært utålmodig etter å ta grep. Her nytter det ikke med fagre handlingsplaner, gode Soria Moria-erklæringer og eventuelle tilleggsproposisjoner alene. Her trenger vi faktisk å bli mer handlekraftig, og det oppfatter jeg det nettopp som min og Regjeringas oppgave å bli.

Dessuten er jeg svært glad for at man fortsetter den linjen som den forrige justiskomiteen la seg på i forhold til en god del viktige prinsipielle saker, inn i denne perioden. Komiteen peker samstemmig på at det er behov for å bruke alternative straffereaksjoner, samfunnsstraff, konflikt-råd osv., og ønsker utvidelse av det. Det er jeg veldig glad for – det er konstruktivt. Man peker på innholdet i soningen og endelig også på utviklingen av et nært politi, særlig i forhold til de pilotprosjekter som Regjeringa foreslår i Hedmark politidistrikt og i Agder politidistrikt. Det er jeg glad for har såpass bred støtte her i Stortinget.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Jan Arild Ellingsen (FrP) [12:10:35]: Jeg har to spørsmål til statsråden. Det første går på det temaet som har vært debattert før i dag, som gjelder menneskesmugling, strafferamme og telefonavlytting. Vil justisministeren umiddelbart ta initiativ til å gjøre noe med det og komme tilbake til Stortinget, slik at man også kan bruke telefonavlytting i den typen saker som omtales i dag?

Det andre er et tema jeg har vært inne på før, nemlig forholdet til Stine Sofies Stiftelse. Statsråden var noe inne på det selv. Er det en viss mulighet for at statsråden har tenkt å gjenopprette den skaden som Stortinget har gjort ved at flertallet ikke har bevilget midler til Stine Sofies Stiftelse? Er det nå slik at man kan gå ut fra at statsråden skal framstå som en reddende engel og sette ting på plass igjen, og på den måten høste æren for bevilgninger der Stortinget faktisk ikke har gjort jobben sin?

Statsråd Knut Storberget [12:11:39]: Til spørsmålets første del, om metodebruk: Vi er i gang med å se på nettopp det. Vi kan jo ikke sitte rolig og se på påstander om slike tomme rom i forhold til et såpass viktig område. Men jeg vil kanskje signalisere overfor Stortinget at det nettopp når det gjelder utvidelse av metodebruk, ofte er en god idé å ha litt is i magen – jeg tror representanten Ellingsen sjøl har erkjent det ved visse anledninger – slik at vi får sett dette litt bredere. Vi får jo nå anledning til å vurdere spørsmålet om metodebruk ved at de eksisterende metodene bl.a. skal evalueres. Men dette skal vi gå inn i, det lover jeg.

Så til Stine Sofies Stiftelse: Vi har pekt på noen områder der vi ønsker å satse, og det gjelder særlig innholdet i

soningen. Det er på bakgrunn av hva bl.a. Fremskrittspartiet sa i tiltredelsesdebatten her i Stortinget, bl.a. i forhold til Way Back. Derfor støtter vi det, for nettopp å være lyd-høre i forhold til opposisjonen. Men i det ligger det jo ikke noe signal om at man skal slutte å gi støtte til alle de andre organisasjonene som Justisdepartementet faktisk støtter, slik at Stine Sofies Stiftelse og andre, som bl.a. får støtte over post 70, vil bli vurdert på lik linje som tidligere.

Elisabeth Aspaker (H) [12:13:08]: Justisministeren viste til at det kan bli for mange handlingsplaner, men jeg håper vi i denne salen kan være enige om at vi trenger handlingsplanen mot vold i nære relasjoner, vi trenger en handlingsplan for å bekjempe menneskehandel, og vi trenger også å bekjempe barne- og ungdomskriminalitet.

Justisministeren har selv varslet at han vil komme til Stortinget med en helhetlig byggeplan for fengsel. I den forbindelse har Høyre og Fremskrittspartiet en merknad der vi ber Regjeringen foreta en utvidet vurdering av soningskapasiteten i fengselsregion nord, for det synes klart at et fengsel i Indre Salten ikke vil være tilstrekkelig til å dekke kapasitetsbehovene. Så mitt spørsmål til justisministeren her og nå er om han, til tross for den passiviteten som regjeringspartiene har vist i komiteen, kan love at man i forbindelse med den planen foretar en utvidet vurdering av kapasitetsproblematikken i fengselsregion nord.

Statsråd Knut Storberget [12:14:15]: I motsetning til Høyre er Regjeringa opptatt av at vi nettopp nå får etablert flere fengselsplasser. Det er bakgrunnen for at vi foreslår 45 nye, i motsetning til hva Bondevik II-regjeringa gjorde. Når jeg har sagt at det er behov for en samlet vurdering rundt behovet for antall soningsplasser, varetekts-plasser, gjelder det hele Norge. Presstendensen er stor ikke bare i nord, og her i Stortinget er vi satt til å representere hele landet. Så min ambisjon er at denne planen skal gjelde hele landet, og da er det sjølsagt at også Nord-Norge er en del av det.

Hans Olav Syversen (KrF) [12:15:12]: Jeg er enig med justisministeren i at man skal ha is i magen når det gjelder metodebruk. Og kanskje man skal ha mer is i magen jo mer inngripende metoder man har tenkt å bruke. Men så sa justisministeren at han allerede var i gang. Da er det fristende å spørre på hvilken måte justisministeren er i gang med å se på dette.

Så en oppfølging av det komiteens leder Bjørnflaten var inne på i sitt innlegg. Når det gjelder dette utvalget som skal se på voldtektsutsatte kvinners situasjon, anmodet hun, så vidt jeg forstod, justisministeren om at også voldsutsatte barns situasjon tas inn i det samme utvalget. Hvordan ser justisministeren på det?

Statsråd Knut Storberget [12:16:17]: Hele den politiske ledelse, og for så vidt hele Justisdepartementet, er jo en lyttende organisasjon, og de erfaringene jeg har gjort etter å ha kommet i departementet, er at jeg har et utrolig flott embetsverk med meg – det er deilig å kunne si det fra Stortingets talerstol også – som nettopp fanger opp de sig-

(Statsråd Storberget)

naler som kommer i slike saker som dem vi nå har sett i de siste dagene.

Det vi er i gang med, er at vi selvfølgelig kartlegger hvordan situasjonen er, og hvordan metodebruken og lovverket er i forhold til dette, for å se om det er muligheter for å foreta endringer, og om det er nødvendig å gjøre det raskere enn det som det legges opp til i f.eks. evalueringen av metodebruken.

Når det gjelder spørsmålet om det utvalget som skal behandle voldtektsutsatte kvinners situasjon, er jeg positiv til det innspillet som kommer fra Kristelig Folkeparti, for det første fordi det er et viktig innspill. Men det er også vanskelig å sette grenser i forhold til hva voldtekt er, og hva et overgrep mot et barn er. Det er derfor helt naturlig at det kan tas inn i det utvalget. Og det er mitt håp at vi nettopp da, særlig i samband med at vi etablerer Barnas Hus, kan bli mer operative i forhold til å få opp oppklaringsprosenten i den type saker. Så den invitten skal vi ta på alvor.

Presidenten: Replikskordskiftet er omme.

Thore A. Nistad (FrP) [12:18:00]: De fleste av oss ønsker en høyere aktivitet i kampen mot kriminalitet, men dette fordrer også at man har kapasitet og midler til å følge opp med reaksjoner. Derfor mener vi at det vil være et behov for å styrke kriminalomsorgen, både av hensyn til samfunnet, de ansatte, de som soner, og de som skal inn til soning. En slik soningskø som man har i dag, er samfunnet overhodet ikke tjent med. Lovbryteren får ikke gjort opp for seg for så å kunne starte et nytt liv.

Mens man står i soningskøen, vil ofte de dømtes liv stå «på vent», og man får ingen motivasjon til eventuelt å skaffe seg jobb eller å gjøre andre tiltak for å komme på rett kjøll. Man vet at man skal inn og sone, men bare ikke når. Dette ender dessverre ofte med at mange begår lovbrudd mens de venter på soning.

En økt bruk av ressurser for å få ned soningskøen vil derfor på sikt betale seg i form av mindre kriminalitet. Fremskrittspartiet vil derfor styrke kriminalomsorgen med 55 mill. kr i forhold til regjeringen Bondevik IIs forslag. Av denne styrkingen i forhold til Gul bok er det forutsatt at 25 mill. kr primært brukes til vedlikehold og oppussing av fengselsbygg, og at 30 mill. kr går til alminnelig drift for øvrig. I forhold til regjeringen Stoltenbergs forslag er dette en styrking av denne sektoren på 35,4 mill. kr.

Så vil jeg tilbake til litt av det som Høyres representant var inne på i sitt hovedinnlegg her i dag. Representanten fra Høyre hadde mange gode forslag til påplussinger, men hun fikk to spørsmål om kutt i bevilgningene til politiet. Svaret var at dette skulle hun ha med i politimeldingen. Men politimeldingen er noe vi skal behandle til våren. De kuttene som Høyre ønsker i politimeldingen, er jo noe som vil komme i framtiden, mens Høyres budsjett i dag legger opp til kutt i bevilgningene til politiet allerede fra 1. januar 2006. Og etter gjentatte gangers oppfordring vil altså Høyre overhodet ikke svare konkret på hva de vil

kutte fra 1. januar 2006. Jeg stiller dette spørsmålet enda en gang til representanten fra Høyre og håper at de har såpass med taletid at de kan bruke tre minutter senere til å svare på hva slags oppgaver de mener at politiet ikke skal gjøre neste år.

G u n n O l s e n hadde her overtatt presidentplassen.

Hilde Magnusson Lydvo (A) [12:21:07]: En av Stortingets og Regjeringens viktigste oppgaver er å sørge for at vi har et rettssystem som tar vare på rettssikkerheten og gir folket tillit til det. Det er da viktig å ha en domstol som fungerer godt.

I Regjeringens politiske plattform er det et prioritert område å få en hurtigere saksavvikling i både straffesaker og sivile saker.

Det er viktig at vi har et høyt aktivitetsnivå i domstolene, og budsjettet fra regjeringen Stoltenberg II legger opp til det. Høyt aktivitetsnivå er viktig for at tilliten til systemet skal være god. En raskere straffesaksbehandling er også avgjørende for å få en best mulig effekt ut av straffesaks kjeden.

Hva er gjort i dette budsjettet for å bedre aktivitetsnivået i domstolene? Vi har flere vedtatte og pågående reformer som bidrar til det. Blant annet det at vi har samlet tinglysing for fast eiendom på ett sted hos Statens kartverk, er med på å redusere arbeidsmengden for tingretten. Sammenslåingen av førsteinstansdomstoler, fra 92 til 66, gir domstolene økt mulighet for mer effektiv ressursutnyttelse.

Det er innført nytt saksbehandlingssystem i alle domstolenes første- og anneninstans. Driftsbudsjettet til domstolene har økt både i 2003, i 2004 og i 2005 med 25 mill. kr som følge av den økte IKT-satsingen og reformarbeidet. Alt dette er med på å bidra positivt til at saksavviklingen i domstolene skal bli raskere.

Den nye tvistemålsloven vil også være med på å gi mer effektiv sivil rettspleie. Det legges opp til at flere tvister enn i dag kan løses med meklings, og jeg regner med at Regjeringen legger til rette for ikrafttredelse av loven innenfor dagens tidsplan.

Det er viktig at lovbestemte frister for saksbehandlingstiden for en del typer straffesaker prioriteres høyt. Det er særlig viktig i saker der gjerningspersonen er under 18 år. Det samme gjelder saker om vold og sedelighetsforbrytelser.

Det er viktig at unge lovbrøyttere raskt kommer til domstolene og får sin dom avsagt, og deretter raskt får komme til og sone dommen. Dette er viktig ut fra at det vil virke allmennpreventivt med kort vei fra kriminell handling er begått til domfellelse og soning. Det har noe å gjøre med å legge ting bak seg og komme videre i livet. Jeg kjenner til et tilfelle der en ungdom på 20 år ikke fikk opp den første saken mot seg før etter to år, og da hadde han samlet opp over 15 straffbare forhold. Slik kan vi ikke ha det.

For å få til ovennevnte er det viktig at vi har en domstol med kvalifiserte dommere med en variert bakgrunn. Domstoladministrasjonen må jobbe for at domstolen

framstår som en attraktiv arbeidsplass, og bidra til en bred rekruttering og en god kjønnsbalanse.

Pilotprosjektet med å benytte videokonferanser i retten skal etter endt prøveperiode evalueres. Jeg håper det er en ordning som viser seg å være så vellykket at den kan tas i bruk over hele landet som et viktig redskap for ressurs- og tidsbesparelser i retten.

Gjennom budsjettproposisjonen og behandlingen av denne har Regjeringen og Stortinget angitt de økonomiske rammene, fastsatt målsettinger og trukket opp generelle retningslinjer og forventninger til domstolsarbeidet. Innenfor denne rammen skal Domstoladministrasjonen ha betydelig handlefrihet i forhold til utformingen av delmål og valg av virkemidler.

Det er likevel viktig å se budsjettet i sin helhet. Det er bevilget mer penger til konfliktrådene, forebyggende arbeid, driften av og innholdet i kriminalomsorgen og kommuneøkonomien. Denne satsingen bidrar til å forebygge kriminalitet, særlig blant barn og unge og mennesker med rusproblemer. Dette bidrar til at saker som før kom til domstolene, nå kan bli møtt med andre reaksjonsformer.

Det er viktig at domstolene får en universell utforming, slik at de blir mer tilgjengelige for alle brukere av deres tjenester.

Det er selvsagt viktig med økte bevilgninger til domstolene, og jeg er glad for at Arbeiderpartiet er med på å legge fram et budsjett i dag som gjør nettopp det – man øker bevilgningene til domstolene med 5 mill. kr.

Dagens budsjett har også økt bevilgninger til justissektoren med 129 mill. kr, og det er et skritt på veien til mer nærpoliti, mer forebyggende arbeid, en bedre kriminalomsorg og en god og effektiv domstol, som fører til en bedring av rettsikkerheten og en økning av folks tillit til rettsapparatet.

André Oktay Dahl (H) [12:26:05]: Justiskomiteen har på mange måter hatt et uberettiget monopol på å definere hva som er effektiv justispolitikk, og det viser for så vidt debatten i dag at man er i ferd med å ta innover seg. Både statsråden og medlemmer av komiteen har vært opptatt av at mange på en måte har sittet på hver sin tue, på hver sine pengesekker og ikke har sett et helhetlig bilde av kriminalpolitikken.

Etableringen av politiråd er et av de viktige punktene som mange tidligere har vært opptatt av, og er et skritt i riktig retning. Jeg har lyst til å ta opp et annet punkt som betyr mye for Høyre, men enda mer for dem det gjelder. I statsbudsjettet for 2005 bevilget forrige regjering, med støtte av Fremskrittspartiet, midler til å igangsette et prøveprosjekt i Trondheim med økt samarbeid mellom politi, kommune og helsemyndigheter for å sikre personer med rus- og psykiatriproblemer en mer verdig behandling. For den gruppen faller mellom alle stoler, og dermed påføres politiet oppgaver som de i utgangspunktet ikke har forutsetninger for å løse, eller bør løse. Først og fremst er det ille for dem som har havnet i den gråsonen. Det er også viktig at disse positive erfaringene ikke bare knyttes til andre byer, men også til andre bynære områder som havner i en gråsonen regionalt sett. For eksempel er det ikke

noen særlig stor forskjell mellom kriminalitetsutviklingen på Stovner og på Lillestrøm. Nå har jeg kommet med min hilsen hjem, siden det har vært fokusert svært mye på Nord-Norge, av ulike grunner, i denne debatten i dag. Det kan ha noe med sammensetningen av komiteen å gjøre, men det er viktig å få fram det poenget.

Jeg synes det er litt underlig at statsråden i et svarbrev til Stortinget kaller evalueringen fra Trondheim for «signaler gitt». Det er i så fall ganske så entydige signaler, og jeg mener at den evalueringen er grunn nok til å gå videre og videreutvikle dette prosjektet til å gjelde også andre områder av landet, inkludert andre byer og bynære områder. Selv om tiltaket er det tidligere flertallets baby, er det overraskende hvis ikke det nye flertallet kan støtte opp om dette.

Mens man bør fokusere på behovet for denne typen forebyggende arbeid i byer og bynære områder, har jeg jo sett at det på Romerike er behov for å fokusere på kompetanseheving i kommunal sektor for å bekjempe korrupsjon og misligheter – i lys av avsløringene på Romerike kanskje enda større behov for forebygging. Høyre foreslår derfor at det utarbeides en nasjonal strategi for kompetanseheving i kommunal sektor. Det er greit nok at man ikke har tenkt å være altfor aktiv i forhold til konkurranseutsetting for å sikre mer og bedre tjenester, men det er en merkelig form for kommunalt selvstyre hvis man ikke ønsker å sikre seg at ingen spiser av det økte lasset på 5,7 milliarder kr som man vil gi. Avsløringene knyttet til både Nedre Romerike Vannverk, Akershus Energi og mange andre viser at mange styrer ikke ser ut til å vite verken opp eller ned på et regnskap, og ikke har hatt evnen til å stille nødvendige spørsmål underveis. Det har muliggjort at faunaen rundt Øyeren i det siste er blitt veldig mye mer rikholdig enn den har vært. Billetter og roklubbhus ser også ut til å ha blitt sponset på ganske mange kreative måter.

Kombinasjonen av mangel på etikk og kunnskap er ikke noe enkeltstående tilfelle, og selv om flere kommuner og KS nå sier at de vil ta dette på alvor, bør også Regjeringen vise enda større interesse for det.

I gårsdagens Kommunal Rapport sier f.eks. tidligere korrupsjonsleder Erling Grimstad at det er manglende fokus i kommunal sektor på korrupsjon. Mange forstår ikke hvor grensen går for straffbar påvirkning, smøring og bestikkelse. De forstår ikke hvilke metoder mange leverandører benytter seg av, og det er stor grad av naivitet.

Statsråden har tidligere understreket at kampen mot korrupsjon er internasjonal. I budsjettet er flertallskonstellasjonen taus på det punktet. Jeg har derfor lyst til å utfordre komite- og fraksjonslederen på dette punktet og spørre om hun deler vurderingen av at denne kampen også er lokal, og at staten bør bidra til en skjerping av kompetansen for å sikre en effektiv bekjempelse av korrupsjon, eller om man ikke ønsker å bygge ut kontrollapparatet, men kun basere seg på at de som skal gjøre jobben, gjør den på en samvittighetsfull måte.

Så skal jeg til slutt gjøre oppmerksom på en såkalt inkurie. Det gjelder et forslag som har dukket opp både i vårt rammeforslag under IX og som forslag nr. 14. Det

skal ikke stemmes over forslag under IX, men over forslag nr. 14, da det er rammeuavhengig.

Helt til slutt vil jeg i forlengelsen av det representanten Nistad fra Fremskrittspartiet et par ganger har tatt opp om Høyre, bare si at i en justispolitisk debatt, en debatt om kriminalpolitikk, syns jeg nesten det mest kriminelle er Fremskrittspartiets evne til ikke å forholde seg til rammer og pengebruk.

Thomas Breen (A) [12:31:08]: Jeg må starte med å si at jeg har sett fram til denne debatten i dag. Grunnen til det er at vi gjerne ser ideologiske forskjeller partiene imellom når det kommer til justispolitikk.

Innfallsporten til årets budsjettjobbing ble som kjent litt spesiell, fordi vi fikk et etterlengtet regjeringsskifte. I praksis betyr det at vi har arvet et budsjett etter Bondevik II, og at vi skulle prøve å sette vårt preg på det budsjettet. Og det er som kjent en vanskelig og komplisert øvelse når man tenker på den korte tiden vi har hatt til disposisjon. Likevel syns jeg at Regjeringen har klart å levere i forhold til det vi har forankret i Soria Moria-erklæringen, og som det selvfølgelig er viktig for oss å få en god start på. Soria Moria-erklæringen er jo et ambisiøst politisk prosjekt som skal vare i 48 måneder, og da er det viktig med en god start. Det er også betryggende for meg at vi har klart å levere innenfor Justisdepartementets budsjett med en balansert og målrettet økning.

Jeg har lyst til å fokusere på det vi gjør i forhold til politiet. Der øker vi budsjettet med 87 mill. kr mer enn det Bondevik II la opp til. Den største delen av dette går til å øke driftsmidlene til politiet, og det gjør at Poli-Norge kan oppklare mer og reagere raskere. Når det er sagt, er vi fullstendig klar over at dette ikke løser alle de komplekse problemene politiet står overfor. Men det er en start, og jeg syns det er et tydelig signal om et retningskifte i norsk politikk.

Det er helt klart at vi har noen utfordringer når det gjelder hvordan vi som samfunn skal håndtere de problemene vi ser at politiet står overfor nå. Og vi ser også at en del av denne problematikken ikke bare handler om penger – jeg tenker da på den gjenstående fase to i politireformen og St.meld. nr. 42 for 2004–2005, som vi skal behandle, om politiets rolle og oppgaver. Det er veldig viktige oppgaver som vi nå skal ta fatt på, og som ikke nødvendigvis handler om å øke budsjettene.

Først vil jeg si litt om politireformen. Dette var og er en nødvendig reform for å få en politi- og lensmannsetat som er mer effektiv med hensyn til å forebygge og bekjempe kriminalitet. Men den som har fulgt med i avisene de siste to årene, kan få inntrykk av at reformen ikke har nådd de ønskede resultater. Jeg tror nok at bildet er mer komplisert enn som så. Vi har fått en foreløpig rapport om politireformen som sier at vi er blitt bedre til å håndtere store saker og alvorlig kriminalitet. Men den samme rapporten sier også at vi ikke har nådd målene i forhold til hverdagskriminalitet, forebyggende arbeid og lokal tilstedeværelse. Der har det kanskje gått feil vei. Dette er selvfølgelig alvorlig. Det må den nye regjeringen ta tak i og prøve å rette opp.

Det er også alvorlig når så mange som 70 pst. av de ansatte i politiet sier at reformen er delvis mislykket. Dette tallet er så stort at man ikke kan unnskyldes det med vanlig omstillingsslitasje. Selvfølgelig skal man være forsiktig med å peke på årsaker til at det har blitt sånn, men jeg vil likevel driste meg til noen betraktninger rundt det.

En årsak tror jeg kan være at budsjettet for 2003–2004 førte til en økt ubalanse mellom oppgaver og ressurser for etaten. Det ble rett og slett for lite penger i forhold til forventningene. Dette var etter mitt syn spesielt uheldig midt i et stort reformarbeid, fordi man ikke oppnådde noen tidlige gevinster i forhold til reformen, noe som er viktig rent psykologisk for å få minst mulig energilekkasje i en omstillingsprosess. Det som kan ha skjedd, er at reformen har fått skylden for den dårlige ressursituasjonen, og det blir litt feil.

Den foreløpige rapporten peker også på en del andre sentrale utfordringer, som forholdet mellom hverdagskriminalitet og ressursbruk på alvorlig kriminalitet, forholdet mellom oppgaver og ressurser, og til slutt forholdet mellom ulike interessers forventninger til politiet. Dette er spørsmål vi skal behandle i forbindelse med St.meld. nr. 42 neste år. For å konkludere litt vil jeg si at vi er godt i gang med å oppfylle løftene våre i Soria Moria-erklæringen. Vi endrer kurs, og jeg mener at vi evner å ha en målrettet og balansert satsing på en helhetlig kriminalitetsbekjempelse.

Jeg vet at rundt omkring i Norge sitter det mange mennesker og venter på hva den nye Regjeringen vil gjøre i forhold til tomtefesteloven. Jeg vil vise til Soria Moria-erklæringen, som omtaler dette i fire punkter. Det står der:

«Regjeringen skal instruere statlig styrte fond og statlige eiendommer til å innrømme innløsningsrett (...) til 30 ganger konsumprisregulert opprinnelig leie.»

Det står også at Regjeringen vil ta initiativ til en lovendring, slik at man får innløsningsrett annethvert år, og at det ikke skal gis innløsningsrett for hytter i statsallmenning. Og til slutt:

«Det skal ikke gis innløsningsrett for hytter knyttet til landbruket og hvor festeinntektene utgjør mer enn fem prosent av gårdens nettoinntekter.»

Jeg vet at vår justisminister og departementet har hatt stor oppmerksomhet mot dette, og at det nå jobbes hardt for å få til et høringsnotat i forbindelse med en lovendring. Til det vil jeg si at jeg håper den kommer i løpet av neste år, og at vi i medio 2006 kanskje har dette på plass.

Solveig Horne (FrP) [12:36:27]: Domstolene har en viktig rolle og et betydelig ansvar både for rettsstaten og for innbyggernes rettsikkerhet. En fri og uavhengig domstol er et vern for folk. Domstolene er samfunnets viktigste konfliktløser. Derfor må domstolene være uavhengige institusjoner som er i stand til å sikre rask og rettferdig behandling.

Fremskrittspartiet legger vekt på å sikre enkeltmenneskets rettsikkerhet. En er uskyldig til det motsatte er bevist. Fremskrittspartiet vil modernisere domstolene og effektivisere saksbehandlingen gjennom å legge til rette for enk-

lere saksbehandling i sivile saker. Domstolene bør ha frihet til i større grad å benytte forenklet domstolsbehandling.

Tiden mellom etterforskning og dom må bli kortere. Fremskrittspartiet mener det må innføres en hurtigdomstol for raskere saksgang i enklere saker. Vi vet alle at køer i domstolsapparatet er svært uheldig for alle parter. Det er ikke bare gjerningsmannen som går og venter på dom, også offeret og de pårørende går og venter på at saken skal komme opp til behandling.

Vi har flere eksempler hver dag på at gjerningsmenn går fritt rundt og begår nye lovbrudd i påvente av retts sak, dom og soningsplass. Dette strider mot folks rettsoppfatning. Det er uheldig at mistenkte velger seg kjente advokater som har så stor saksmengde at det blir vanskelig å beramme en sak. Domstolene må ikke bare rette seg etter et knippe advokaters timeplaner. Her må det innføres begrensninger.

Det var med glede jeg leste i Soria Moria-erklæringen at Regjeringen vil ha økt bruk av konfliktråd for unge lovbrøyttere. Det arbeidet som legges ned i konfliktrådene, er et viktig supplement til den ordinære strafferettspleien. Konfliktrådene sparer rettsapparatet for utgifter ved at saken kan løses før den kommer i retten.

Ordnings med konfliktråd vil også gi unge første gangsforbryttere en mulighet til å gjøre opp for seg uten at det får store konsekvenser videre i livet. Men for Fremskrittspartiet er det viktig at disse sanksjonene skal føles som straff. Fremskrittspartiet beklager at Regjeringen ikke har funnet fram mer penger til det viktige arbeidet som konfliktrådene utfører. Dette er en god samfunnsinvestering.

Skal man oppnå en effektiv kriminalitetsbekjempelse, er det viktig å se hele straffesaks kjeden i sammenheng. Dagens kriminalitetsbilde medfører at det er større behov for sikkerhetsforanstaltninger i rettssaler. Det er viktig å beskytte både de ansatte og brukerne, og det er viktig å få effektivisert rettspleien i Norge.

Fremskrittspartiet vil framheve det prøveprosjektet som Oslo politidistrikt nå har med videoframstilling av fanger. Det er òg gledelig at hele komiteen er enig i at det ligger et stort effektiviseringspotensial i videoframstilling av fanger.

Fremskrittspartiet har store forventninger til bruk av videokonferanser i domstolene, og vi ber Regjeringen sørge for fortgang i arbeidet med å gjøre dette til en permanent og landsdekkende ordning.

Det er fremdeles behov for å redusere saksbehandlingstiden i domstolene.

Domstolene sliter fremdeles med store restanser og lang saksbehandlingstid. Fremskrittspartiet har i alle sine alternative budsjetter foreslått økninger i bevilgningene til domstolene. I forliket med Bondevik-regjeringen i fjor fikk vi økt bevilgningene med 25 mill. kr. Endelig var saksbehandlingstiden på vei ned for domstolene. Over 7 pst. flere saker er behandlet første halvår i 2005 enn i 2004.

Stortinget har de senere årene gjort vedtak når det gjelder saksbehandlingstid og reformer av domstoler. Her ser

vi et klart eksempel på at Stortinget vedtar, men man følger ikke opp med midler.

Alle i denne sal vet at de utfordringene som domstolene står overfor, med omorganisering og innføring av ny tvistelov, krever penger. Derfor er det med bekymring Fremskrittspartiet konstaterer at den nye regjeringen kutter i bevilgningene til Domstoladministrasjonen. Det nytter ikke å snakke om å få ned saksbehandlingstiden uten at det får konsekvenser i form av økning i budsjettet. En skulle nesten tro at Regjeringen ikke vil ha fortgang i rettsaker, og en skulle nesten tro at Regjeringen ikke vil ha gjerningsmenn dømt. De har jo ikke fengselsplasser til de domfelte.

Det står i Soria Moria-erklæringen:

«Rask straffereaksjon mot lovbrøyttere er avgjørende for den alminnelige rettsoppfatning og for å hindre at lovbrøyttere begår ny kriminalitet.»

Fremskrittspartiet har full forståelse for Domstoladministrasjonens bekymring, og vi vil i vårt alternative budsjett styrke Domstoladministrasjonen med over 23 mill. kr. For Fremskrittspartiet er det viktig å ha en effektiv og moderne domstol. Dette krever god økonomi. Domstolene står overfor store utfordringer de neste årene, og domstolene har de siste årene vist evne til omstilling og effektivisering. Likevel er Fremskrittspartiet bekymret for hva som nå kommer på grunn av kuttene i Domstoladministrasjonen, og vi frykter at vi nå får enda lengre saksbehandlingstid i rettssystemet.

Så en liten kommentar til Thomas Breen, som klaget over at det har vært for kort tid til å flytte penger i budsjettet. Til opplysning fikk Fremskrittspartiet i forliket med Bondevik II i fjor flyttet mer penger i løpet av fire dager enn det Stoltenberg har klart å flytte på 24 dager.

Ingrid Heggø (A) [12:41:51]: Vi i Arbeidarpartiet ønskjer ei heilskapleg kriminalitetsnedkjemping. Då må det satsast både på førebygging, på å ha eit godt nærpolti og på at det vert reagert raskt og konsist mot lovbrøytarane, og vi må sørgja for at fengsel og kriminalomsorg vert opprusta.

Tilliten til straffesystemet og kriminalpolitikken og heile rettssystemet vert, som det er sagt her før, svekt når straffedømde som ventar på dom og soning, gjer nye lovbrøt. Når ein er dømd for eit brotsverk, skal ein ikkje gå fritt rundt i gatene og kunna gjera nye lovbrøt. Då skal ein sona dommen, gjera opp for seg, verta ferdig og så gå vidare i livet. Derfor må vi auka kapasiteten i fengsla, både ved å byggja nytt, ved å byggja om og ved å sjå på alternative soningsformer.

Arbeidarpartiet vil framleis jobba aktivt for å auka kapasiteten i fengsla, både på kort og på lang sikt. Lange soningskøar og lang ventetid før ein kjem inn til soning, svekkjer det førebyggjande i straffa. Mangel på nok varetekts- og soningskapasitet og dessutan knappe resursar i forhold til soninga forsterkar problemet med gjengangarkriminelle.

Vi leverer. Nytt fengsel i Halden vil gi 251 nye plassar i 2009. Dette kjem. Utviding av Vik fengsel er ute på anbod, og kjem. Og vi har foreslege å etablera 45 nye opne

soningsplassar allereie i 2006. Men det er ikkje nok berre å byggja fleire fengsel, vi må òg få fleire med fagutdanning. Derfor foreslår vi opptak av ein ekstra klasse ved Kriminalomsorgas utdanningssenter, KRUS. Til saman foreslår vi ei styrking av kriminalomsorga på 61,5 mill. kr utover det Bondevik II foreslo.

Både samfunnet og den enkelte tener på ei straffegjennomføring som fokuserer på innhaldet i soninga. Vi veit at om lag halvparten av dei straffedømde før det har gått fem år, vil vera dømde for nye straffbare forhold. Derfor er det god kriminalpolitikk å setja inn resursar for å minska faren for tilbakefall til ny kriminalitet etter at ein er ferdig med å sona. Då kjem spørsmålet om korleis vi skal greia å reintegrera dei som sit inne. Kva veit vi om dei som sit i norske fengsel? Jo, vi veit at 60 pst. av dei innsette har rusproblem. Vi veit at lese- og skrivevanskar er utbreitt. Vi veit at fleire enn 30 pst. av dei innsette har psykiske problem, og vi veit at 70 pst. var utan arbeid då dei vart fengsla.

Eg vil ikkje sy puter under armane på dei som sit inne, heller ikkje unnskylda dei for det dei har gjort. Men når dei har fullført straffa si, må vi gi dei ein reell sjanse til å koma seg vekk frå ei kriminell laupebane. Då må dei få utdanning, slik at dei kan få seg ein jobb, og vi må hjelpa dei til å få bukt med rusproblemet/helseproblema. Å koma seg i jobb etter soning er alfa og omega for å bryta med tidlegare liv og koma inn på rett spor. Elles er ein fort tilbake til der ein var før soning, og samfunnet vil berre vera verna i den perioden dei er ute av sirkulasjon, altså når dei sit i fengsel.

Tiltak for førstegongssonarane, og spesielt for dei unge førstegongssonarane, er særdeles viktig. Ein skal fokusera på straffegjennomføring og førebygging av ny kriminalitet – nettopp fordi vi ikkje vil ha dei tilbake i fengsel på ny. Derfor foreslår vi òg å auka løyvingane til utdanning, til fengselsbibliotektenesta og til driftsrammene i kriminalomsorga. Denne auken i driftsrammene i kriminalomsorga skal bidra til å halda oppe aktivitetsnivået og betra moglegheitene til å følgja opp dei unge innsette.

Skal vi hindra gjengangarkriminelle, må det vera eit tilbod og ei oppfølging også etter lauslatinga. Derfor vil vi auka tilskota til bl.a. Way Back – tidlegare Livet etter soning. Desse tiltaka skal bidra til ei betre oppfølging av dei lauslatne og minska faren for tilbakefall til kriminelle handlingar.

Vi har starta kampen for å få bukt med soningskøane, for å gi politiet ressursar til å oppklara og reagera og for å hindra svingdørskriminelle. Og ikkje minst: Vi satsar enormt på førebygging. Ein heilskapleg kriminalpolitikk treng dette landet, og det skal dette landet få.

Anette Trettebergstuen (A) [12:46:59]: Justispolitikk handler om folks trygghet i hverdagen. En god justispolitikk handler om velferdspolitik, og det handler om å klare å ha to tanker i hodet samtidig. For en god justispolitikk handler ikke bare om å være tøff mot kriminalitet. Like viktig er det å forebygge: å være tøff mot årsakene til kriminaliteten.

Vi i Arbeiderpartiet har to tanker i hodet samtidig. For vi vet at det er en sammenheng mellom det sosiale sikkerhetsnettet, som den norske velferdsstaten representerer, og det at Norge scorer lavt på krimstatistikken.

Årsaken til at vi i Norge har et relativt lavt krimnivå, er at vi har utviklet et velferdssamfunn og etablert en velferdsstat som gir alle innbyggere et visst nivå av materiell og sosial trygghet, basert på prinsippet om at alle skal yte etter evne og få etter behov.

Fordi vi har to tanker i hodet samtidig, vil vi i Arbeiderpartiet føre en politikk som er tøff mot gjengangere og organiserte kriminelle, og som samtidig har gode og effektive rehabiliteringstilbud, for folk skal tross alt tilbake til samfunnet. Fordi vi har to tanker i hodet samtidig, skal vi være tøffe mot kriminaliteten og tøffe mot årsakene til kriminaliteten.

Jeg er glad for at vi har fått et nytt flertall i norsk politikk, et flertall som står for denne helheten i justispolitikken. Det bærer også det nye budsjettet preg av.

Den nye regjeringens satsing på kunnskap, omsorg og helse i budsjettet er jo i sin helhet kriminalitetsforebyggende. Et samfunn med små forskjeller mellom folk har også mindre kriminalitet.

Kutt i SFO, kutt i kultur, kutt i skole bygger ned de sentrale kriminalitetsforebyggende tiltakene vi har. Kutt i ledighetstrygd, kutt i kommuneøkonomi og kutt i omsorgssektoren forverrer situasjonen til dem som har minst fra før.

De siste årenes politikk under den forrige regjeringen var på flere områder på vei til å føre til større forskjeller blant folk og til en svekkelse av det sosiale nettverket i samfunnet vårt. Det er på tide med en ny kurs også i justispolitikken.

Når McDonald's får flere kunder, ser alle at de åpner flere restauranter. Når politiet får flere kriminelle å ta seg av, opplever folk at de stenger politistasjoner. Dette er litt av det bildet som folk ute sitter med.

Politiets ressurser har de siste årene blitt økt, men skjevheten mellom forventninger og resultater fører også på dette samfunnsområdet til et skrik etter privatisering blant de politiske kreftene som brenner for det.

Jeg vil ikke ha et McDonald's-politi eller et postordrepoliti der de med penger kan kjøpe seg trygghet. Derfor er det så utrolig viktig at den nye regjeringen er sterkt imot at politiets maktutøvelse privatiseres.

Regjeringen styrker bevilgningene til politiet for å sørge for mer synlighet og nærhet til folk. Vi har alle fått telefoner og henvendelser om dårlig beredskap. Hjemme i Hedmark har vi hatt mange eksempler på at folk har opplevd ikke å få den hjelpen de forventet seg der og da, fordi politiet var overbelastet. Politiet er for lite til stede, de er for lite synlige, det hoper seg opp med saker, det blir køer og det er problemer med å få gjennom straffesakene. Det er en situasjon vi ikke kan leve med, fordi det går ut over folks trygghetsfølelse. Trygghet i lokalmiljøet er viktig for livskvaliteten til folk. Politiet skal være synlig og tilgjengelig for folk. Vi må ha et nært og sterkt politi over hele landet. Derfor er det bra og nødvendig at Regjeringen nå styrker bevilgningene utover det Bondevik foreslo.

Men for å få til resultater i arbeidet med å forebygge og bekjempe kriminalitet holder det ikke bare å kaste penger etter politiet. Samarbeid med publikum og frivillige organisasjoner, i tillegg til samarbeid på tvers av forvaltningen og på ulike nivåer, er helt nødvendig. I Hedmark og i Agder politidistrikter vil Regjeringen nå etablere prøveprosjekter for samlokalisering med offentlige servicekontorer, nettopp for å sikre folks nærhet til politiet.

Det er viktig at det nå satses mer på alternative soningsformer som samfunnsstraff, ungdomskontrakter og konfliktråd overfor de yngste lovbrakerne.

Det må også satses mer på rehabilitering av rusmisbrukere. Det ettervernarbeidet som drives bl.a. på steder som Barm-Senteret i Hamar, må styrkes. Det gjør også Regjeringen i dette budsjettet. Jeg er glad for at jobben med alternative soningsformer er en prioritert oppgave for den nye regjeringen.

Jeg er glad for at vi har fått en ny regjering som klarer å ha to tanker i hodet samtidig, en regjering som er tøff

mot kriminalitet, men som – enda viktigere – setter inn innsatsen på at kriminaliteten ikke skal skje. Jeg ser fram til en justispolitikk de neste årene der mennesket settes i sentrum.

Presidenten: Flere har ikke bedt om ordet til sak nr. 2. (Votering, se side 465)

T h o r b j ø r n J a g l a n d gjeninntok her presidentplassen.

Etter at det var ringt til votering i 5 minutter, uttalte **presidenten:** Stortinget skal nå gå til votering i sakene nr. 1 og 2.

Votering i sak nr. 1

Komiteen hadde innstilt:

Rammeområde 14 (Konstitusjonelle institusjoner)

På statsbudsjettet for 2006 bevilges under:

Kap.	Post	Formål:	Kroner	Kroner
U t g i f t e r				
1		H.M. Kongen og H.M. Dronningen		
	1	Apanasje	7 752 000	
	50	Det Kgl. Hoff	116 930 000	
2		H.K.H. Kronprinsen og H.K.H. Kronprinsessen		
	1	Apanasje	5 205 000	
	50	H.K.H. Kronprinsens og H.K.H. Kronprinsessens stab mv.	11 401 000	
41		Stortinget (jf. kap. 3041)		
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 70</i>	618 776 000	
	32	Kjøp av leiligheter, <i>kan overføres</i>	6 000 000	
	45	Større utstyranskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	61 664 000	
	70	Tilskudd til partigruppene	109 100 000	
43		Stortingets ombudsmann for forvaltningen (jf. kap. 3043)		
	1	Driftsutgifter	35 266 000	
44		Stortingets kontrollutvalg for etterretnings-, overvåkings- og sikkerhetstjeneste		
	1	Driftsutgifter	5 860 000	
51		Riksrevisjonen (jf. kap. 3051)		
	1	Driftsutgifter	325 554 000	
		Totale utgifter		1 303 508 000
I n n t e k t e r				
3041		Stortinget (jf. kap. 41)		
	1	Salgsinntekter	5 700 000	
	3	Leieinntekter	2 200 000	
	40	Salg av leiligheter	5 000 000	

Kap.	Post	Formål:	Kroner	Kroner
3051		Riksrevisjonen (jf. kap. 51)		
	1	Refusjon innland	1 300 000	
	2	Refusjon utland	1 000 000	
		Totale inntekter		15 200 000

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling ble enstemmig bifalt.

Votering i sak nr. 2

Presidenten: Under debatten er det satt fram 15 forslag. Det er

- forslagene nr. 1, 13 og 14, fra Elisabeth Aspaker på vegne av Høyre
- forslagene nr. 2–4, fra Jan Arild Ellingsen på vegne av Fremskrittspartiet og Høyre
- forslagene nr. 5–12, fra Jan Arild Ellingsen på vegne av Fremskrittspartiet
- forslag nr. 15, fra André N. Skjelstad på vegne av Venstre

Forslagene er inntatt på sidene 47–52 i innstillingen, med unntak av forslag nr. 15, som er omdelt på representantenes plasser i salen.

Presidenten gjør oppmerksom på at IX under forslag nr. 1 utgår, da det er identisk med forslag nr. 14

Presidenten gjør også oppmerksom på at forslag nr. 10 utgår, da det er identisk med forslag nr. 8.

Det votes først over forslag nr. 15, fra Venstre. Forslaget lyder:

«Stortinget ber Regjeringen om å komme tilbake med forslag om dekning av eventuelle merkostnader i tilknytning til NOKAS-saken i 2006.»

Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti har varslet at de vil støtte forslaget.

V o t e r i n g :

Forslaget fra Venstre ble med 55 mot 51 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 13.02.24)

Presidenten: Det votes så over forslagene nr. 13 og 14, fra Høyre.

Forslag nr. 13 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen gjennomgå problemstillingene i forholdet til gråsonene mellom jus og psykiatri/helse og melde tilbake til Stortinget på egnet måte.»

Forslag nr. 14 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen vurdere konsekvensene av en eventuell fjerning av moms på advokattjenester og komme tilbake med en slik vurdering til Stortinget på en egnet måte.»

Presidenten antar at Kristelig Folkeparti og Venstre støtter forslagene.

V o t e r i n g :

Forslagene fra Høyre ble med 82 mot 27 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 13.02.53)

Presidenten: Det votes så over forslagene nr. 5–12 fra Fremskrittspartiet, med unntak av nr. 9. Som nevnt utgår forslag nr. 10.

Forslag nr. 5 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen opprette et eget ombud for kriminalitetsofre og pårørende til de som har vært utsatt for alvorlig kriminalitet fra 1. januar 2007.»

Forslag nr. 6 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen innføre avgiftsfritak for politiets kjøretøy fra 1. januar 2007.»

Forslag nr. 7 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen igangsette et prøveprosjekt med bruk av ikke-dødelige elektroshokkvåpen i Politiet fra 1. januar 2007.»

Forslag nr. 8 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen avvikle bruken av fremskutt prøveløslatelse. Det igangsettes ikke nye tiltak med soningsrabatter.»

Forslag nr. 11 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen igangsette arbeid med å opprette egne varetektsplasser ved Oslo-politiet fra 1. januar 2007. Det tas høyde for at behovet i dag ligger på opp mot 200 plasser i måneden.»

Forslag nr. 12 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen komme tilbake med en utredning i forhold til behovet for og alternativ plassering av et moderne og fremtidsrettet treningssenter for politioperative disipliner i Oslo.»

V o t e r i n g :

Forslagene fra Fremskrittspartiet ble med 85 mot 23 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 13.03.30)

Presidenten: Det votes så over forslag nr. 9, fra Fremskrittspartiet. Forslaget lyder:

«Stortinget ber Regjeringen utrede og fremme eventuelle forslag til lovendringer til en ordning hvor den som har omsorg for barnet mens den andre av foreldrene sitter i fengsel, anses som aleneforsørger.»

Kristelig Folkeparti har varslet støtte til forslaget.

V o t e r i n g :

Forslaget fra Fremskrittspartiet ble med 78 mot 29 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 13.04.00)

Presidenten: Det voteres over forslagene nr. 2–4, fra Fremskrittspartiet og Høyre.

Forslag nr. 2 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen om å utarbeide en nasjonal strategi for økt kompetanse i kommunal sektor for å bekjempe korrupsjon og økonomisk kriminalitet.»

Forslag nr. 3 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen innføre et system med sentral finansiering av rettsmedisinske tjenester og DNA-analyser. Dette innføres fra 1. januar 2007.»

Forslag nr. 4 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen i forbindelse med Revi-

dert nasjonalbudsjett 2006 fremlegge for Stortinget en beskrivelse og vurdering av kommunale omsorgstiltak for prøveløslatte fra forvaring, psykisk utviklingshemmede med sikringsdom og varetektssurrogat for psykisk utviklingshemmede.»

Presidenten antar at Kristelig Folkeparti og Venstre støtter forslagene.

V o t e r i n g :

Forslagene fra Fremskrittspartiet og Høyre ble med 58 mot 51 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 13.04.29)

Presidenten: Det voteres så over forslag nr. 1, fra Høyre. Som nevnt utgår IX. Forslaget lyder da:

«I

På statsbudsjettet for 2006 bevilges under:

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
U t g i f t e r				
61		Høyesterett (jf. kap. 3061)		
	1	Driftsutgifter	57 556 000	
400		Justisdepartementet (jf. kap. 3400)		
	1	Driftsutgifter	226 740 000	
	71	Tilskudd til internasjonale organisasjoner	10 966 000	
410		Tingrettene og lagmannsrettene (jf. kap. 3410)		
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under kap. 412 post 1</i>	1 262 057 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	45 598 000	
411		Domstoladministrasjonen (jf. kap. 3411)		
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under kap. 410 post 1</i>	57 837 000	
412		Tinglysingsprosjektet (jf. kap. 3412)		
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under kap. 410 post 1</i>	133 618 000	
413		Jordskifterettene (jf. kap. 3413)		
	1	Driftsutgifter	143 413 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	2 068 000	
414		Forliksråd og andre domsutgifter		
	1	Driftsutgifter	96 195 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	56 700 000	
430		Kriminalomsorgens sentrale forvaltning (jf. kap. 3430)		
	1	Driftsutgifter	1 881 101 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan nyttes under kap. 430 post 1</i>	51 215 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	96 389 000	
	60	Refusjoner til kommunene, forvaringsdømte mv., <i>kan overføres</i>	50 078 000	
	70	Tilskudd	13 942 000	
432		Kriminalomsorgens utdanningscenter (KRUS) (jf. kap. 3432)		
	1	Driftsutgifter	109 715 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
440		Politidirektoratet – politi- og lensmannsetaten (jf. kap. 3440)		
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under kap. 441 post 1</i>	6 859 946 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	96 920 000	
	22	Søk etter omkomne på havet, i innsjøer og vassdrag, <i>kan overføres</i>	8 921 000	
	23	Sideutgifter i forbindelse med sivile gjøremål	59 700 000	
	70	Tilskudd	6 723 000	
	71	Tilskudd Norsk rettsmuseum	2 237 000	
441		Oslo politidistrikt (jf. kap. 3441)		
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under kap. 440 post 1</i>	1 344 068 000	
442		Politihøgskolen (jf. kap. 3442)		
	1	Driftsutgifter	240 570 000	
443		Oppfølging av innsynsloven		
	1	Driftsutgifter	7 399 000	
	70	Erstatninger, <i>overslagsbevilgning</i>	2 668 000	
445		Den høyere påtalemyndighet (jf. kap. 3445)		
	1	Driftsutgifter	101 650 000	
446		Den militære påtalemyndighet (jf. kap. 3446)		
	1	Driftsutgifter	4 818 000	
448		Grensekommisæreren (jf. kap. 3448)		
	1	Driftsutgifter	4 771 000	
450		Sivile vernepliktige (jf. kap. 3450)		
	1	Driftsutgifter	104 274 000	
452		Sentral krisehåndtering (jf. kap.3452)		
	1	Driftsutgifter	10 900 000	
455		Redningstjenesten (jf. kap. 3455)		
	1	Driftsutgifter	387 223 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	6 019 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	4 300 000	
	71	Tilskudd til frivillige organisasjoner i redningstjenesten	5 876 000	
	72	Tilskudd til nød- og sikkerhetstjenester	79 500 000	
460		Spesialenheten for politisaker (jf. kap. 3460)		
	1	Driftsutgifter	20 982 000	
466		Særskilte straffesaksutgifter m.m. (jf. kap. 3466)		
	1	Driftsutgifter	613 178 000	
467		Norsk Lovtidend		
	1	Driftsutgifter	3 568 000	
468		Kommisjonen for begjæring om gjenopptakelse av straffe- saker (jf. kap. 3468)		
	1	Driftsutgifter	9 494 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
470		Fri rettshjelp (jf. kap. 3470)		
	1	Driftsutgifter	6 219 000	
	70	Fri sakførsel	376 568 000	
	71	Fritt rettsråd	228 394 000	
	72	Tilskudd til spesielle rettshjelptiltak	21 765 000	
471		Statens erstatningsansvar		
	70	Erstatning til voldsofre, <i>overslagsbevilgning</i>	102 336 000	
	71	Erstatningsansvar m.m., <i>overslagsbevilgning</i>	79 904 000	
	72	Erstatning for uberettiget straffeforfølgning, <i>overslagsbevilgning</i>	13 872 000	
472		Administrasjon av særskilte erstatningsordninger m.m. (jf. kap. 3472)		
	1	Driftsutgifter	23 746 000	
474		Konfliktråd (jf. kap. 3474)		
	1	Driftsutgifter	38 713 000	
475		Bobehandling		
	1	Driftsutgifter	62 403 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	7 008 000	
		Totale utgifter		15 241 821 000
I n n t e k t e r				
3400		Justisdepartementet (jf. kap. 400)		
	1	Diverse inntekter	72 000	
3410		Rettsgebyr (jf. kap. 410)		
	1	Rettsgebyr	1 093 588 000	
3412		Tinglysingsprosjektet (jf. kap. 412)		
	1	Gebyrinntekter, borettsregister	9 000 000	
3413		Jordskifterettene (jf. kap. 413)		
	1	Saks- og gebyrinntekter	9 604 000	
	2	Sideutgifter	2 134 000	
3430		Kriminalomsorgens sentrale forvaltning (jf. kap. 430)		
	2	Arbeidsdriftens inntekter	44 928 000	
	3	Andre inntekter	5 363 000	
	4	Tilskudd	1 393 000	
3432		Kriminalomsorgens utdanningscenter (KRUS) (jf. kap. 432)		
	3	Andre inntekter	800 000	
3440		Politidirektoratet – politi- og lensmannsetaten (jf. kap. 440)		
	1	Gebyrer	470 040 000	
	2	Refusjoner mv.	160 063 000	
	4	Gebyrer – vaktelskap	1 007 000	
	6	Gebyr – utlendingssaker	54 700 000	
	7	Gebyr – sivile gjøremål	853 921 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
3441		Oslo politidistrikt (jf. kap. 441)		
	2	Refusjoner	16 006 000	
	3	Salgsinntekter	175 000	
	5	Personalbarnehage	2 438 000	
3442		Politihøgskolen (jf. kap. 442)		
	2	Diverse inntekter	5 063 000	
	3	Inntekter fra Justissektorens kurs- og øvingscenter	9 804 000	
3450		Sivile vernepliktige, driftsinntekter (jf. kap. 450)		
	1	Inntekter av arbeid	31 308 000	
	2	Andre inntekter	429 000	
3455		Redningstjenesten (jf. kap. 455)		
	1	Refusjoner	17 499 000	
3470		Fri rettshjelp (jf. kap. 470)		
	1	Tilkjente saksomkostninger m.m.	2 000 000	
		Totale inntekter.....		2 791 335 000

II

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Justis- og politidepartementet i 2006 kan:

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 400 post 1	kap. 3400 post 1
kap. 410 post 1	kap. 3410 post 3
kap. 411 post 1	kap. 3411 post 3
kap. 412 post 1	kap. 3412 post 1
kap. 413 post 1	kap. 3413 post 1
kap. 413 post 21	kap. 3413 post 2
kap. 430 post 1	kap. 3430 postene 3 og 4
kap. 430 post 21	kap. 3430 post 2
kap. 432 post 1	kap. 3432 post 3
kap. 440 post 1	kap. 3440 postene 2, 3 og 6
kap. 441 post 1	kap. 3441 postene 2, 3 og 5
kap. 442 post 1	kap. 3442 post 2 og 3
kap. 455 post 1	kap. 3455 post 1

III

Bestillingsfullmakter

Stortinget samtykker i at Justis- og politidepartementet i 2006 kan bestille varer utover den gitte bevilgning, men slik at samlet ramme for nye bestillinger og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
440		Politidirektoratet – politi- og lensmannsetaten	
	1	Driftsutgifter	40 mill. kroner

IV

Videreføring av bobehandling

Stortinget samtykker i at Justis- og politidepartementet i 2006 kan bestemme at det under ordningen med utgifter til fortsatt bobehandling pådras forpliktelser utover gitt bevilgning under kap. 475 Bobehandling post 21 Spesielle driftsutgifter, med inntil 10 mill. kroner, men slik at totalrammen for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger 33 mill. kroner.

V

Nettobudsjettering

Stortinget samtykker i at Justis- og politidepartementet i 2006 kan:

1. nettoføre som utgiftsreduksjon under kap. 475 Bobehandling post 21 Spesielle driftsutgifter, inntekter ved avholdelse av kurs og konferanser i regi av Konkursrådet, samt inntekter fra rådets øvrige virksomhet.
2. nettoføre som utgiftsreduksjon under kap. 475 Bobehandling post 21 Spesielle driftsutgifter, tilbakebetalte inntekter under ordningen med utgifter til bobehandling.

VI

Førtidsdimittering i siviltjenesten

Stortinget samtykker i at Justis- og politidepartementet i 2006 kan bestemme førtidsdimittering av mannskaper slik det fremgår i omtalen under kap. 450 Sivile vernepliktige i St.prp. nr. 1 (2005-2006).

VII

Forslag til endring av anmodningsvedtak

Vedrørende anmodningsvedtak nr. 268 av 4. mars 2005:

Stortinget samtykker i at forskriften om fri retts-hjelp, slik at når en part innrømmes fri sakførsel i en barnefordelingssak skal også den annen part ha fri sakførsel såfremt dennes inntekt ikke overskrider inntektsgrensen for fri retts-hjelp med 100 000 kroner, ikke endres fra 1. januar 2006.

VIII

Stortinget ber Regjeringen om å sikre midler til videreføring og utvidelse av gråsoneprojektet til andre byer og bynære områder, senest i forbindelse med behandlingen av Revidert nasjonalbudsjett 2006.»

Presidenten antar at Kristelig Folkeparti og Venstre støtter forslaget.

V o t e r i n g :

Forslaget fra Høyre ble med 80 mot 28 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 13.05.02)

Komiteen hadde innstilt:

Rammeområde 5**(Justis)**

I

På statsbudsjettet for 2006 bevilges under:

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
U t g i f t e r				
61		Høyesterett (jf. kap. 3061)		
	1	Driftsutgifter	57 556 000	
400		Justisdepartementet (jf. kap. 3400)		
	1	Driftsutgifter	226 740 000	
	71	Tilskudd til internasjonale organisasjoner	10 966 000	
410		Tingrettene og lagmannsrettene (jf. kap. 3410)		
	1	Driftsutgifter, kan nyttes under kap. 412 post 1	1 257 057 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	45 598 000	
411		Domstoladministrasjonen (jf. kap. 3411)		
	1	Driftsutgifter, kan nyttes under kap. 410 post 1	57 837 000	
412		Tinglysingsprosjektet (jf. kap. 3412)		
	1	Driftsutgifter, kan nyttes under kap. 410 post 1	133 618 000	
413		Jordskifterettene (jf. kap. 3413)		
	1	Driftsutgifter	143 413 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, kan overføres	2 068 000	
414		Forlikråd og andre domsutgifter		
	1	Driftsutgifter	96 195 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	56 700 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
430		Kriminalomsorgens sentrale forvaltning (jf. kap. 3430)		
	1	Driftsutgifter	1 879 101 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan nyttes under kap. 430 post 1</i>	51 215 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	96 389 000	
	60	Refusjoner til kommunene, forvaringsdømte mv., <i>kan overføres</i>	50 078 000	
	70	Tilskudd	13 942 000	
432		Kriminalomsorgens utdanningscenter (KRUS) (jf. kap. 3432)		
	1	Driftsutgifter	109 715 000	
440		Politidirektoratet – politi- og lensmannsetaten (jf. kap. 3440)		
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under kap. 441 post 1</i>	6 868 446 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	96 920 000	
	22	Søk etter omkomne på havet, i innsjøer og vassdrag, <i>kan overføres</i>	8 921 000	
	23	Sideutgifter i forbindelse med sivile gjøremål	59 700 000	
	70	Tilskudd	6 723 000	
	71	Tilskudd Norsk rettsmuseum	2 237 000	
441		Oslo politidistrikt (jf. kap. 3441)		
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under kap. 440 post 1</i>	1 344 068 000	
442		Politihøgskolen (jf. kap. 3442)		
	1	Driftsutgifter	240 570 000	
443		Oppfølging av innsynsloven		
	1	Driftsutgifter	7 399 000	
	70	Erstatninger, <i>overslagsbevilgning</i>	2 668 000	
445		Den høyere påtalemyndighet (jf. kap. 3445)		
	1	Driftsutgifter	101 650 000	
446		Den militære påtalemyndighet (jf. kap. 3446)		
	1	Driftsutgifter	4 818 000	
448		Grensekommisæreren (jf. kap. 3448)		
	1	Driftsutgifter	4 771 000	
450		Sivile vernepliktige (jf. kap. 3450)		
	1	Driftsutgifter	104 274 000	
452		Sentral krisehåndtering (jf. kap.3452)		
	1	Driftsutgifter	10 900 000	
455		Redningstjenesten (jf. kap. 3455)		
	1	Driftsutgifter	387 223 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	6 019 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	4 300 000	
	71	Tilskudd til frivillige organisasjoner i redningstjenesten	5 876 000	
	72	Tilskudd til nød- og sikkerhetstjenester	79 500 000	
460		Spesialenheten for politisaker (jf. kap. 3460)		
	1	Driftsutgifter	20 982 000	
466		Særskilte straffesaksutgifter m.m. (jf. kap. 3466)		
	1	Driftsutgifter	613 178 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
467		Norsk Lovtidend		
	1	Driftsutgifter	3 568 000	
468		Kommisjonen for begjæring om gjenopptakelse av straffesaker (jf. kap. 3468)		
	1	Driftsutgifter	9 494 000	
470		Fri rettshjelp (jf. kap. 3470)		
	1	Driftsutgifter	6 219 000	
	70	Fri sakførsel	376 568 000	
	71	Fritt rettsråd	228 394 000	
	72	Tilskudd til spesielle rettshjelpiltak	20 265 000	
471		Statens erstatningsansvar		
	70	Erstatning til voldsofre, <i>overslagsbevilgning</i>	102 336 000	
	71	Erstatningsansvar m.m., <i>overslagsbevilgning</i>	79 904 000	
	72	Erstatning for uberettiget straffeforfølgning, <i>overslagsbevilgning</i>	13 872 000	
472		Administrasjon av særskilte erstatningsordninger m.m. (jf. kap. 3472)		
	1	Driftsutgifter	23 746 000	
474		Konfliktråd (jf. kap. 3474)		
	1	Driftsutgifter	38 713 000	
475		Bobehandling		
	1	Driftsutgifter	62 403 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	7 008 000	
		Totale utgifter		15 241 821 000
I n n t e k t e r				
3400		Justisdepartementet (jf. kap. 400)		
	1	Diverse inntekter	72 000	
3410		Rettsgebyr (jf. kap. 410)		
	1	Rettsgebyr	1 093 588 000	
3412		Tinglysingsprosjektet (jf. kap. 412)		
	1	Gebyrinntekter, borettsregister	9 000 000	
3413		Jordskifterettene (jf. kap. 413)		
	1	Saks- og gebyrinntekter	9 604 000	
	2	Sideutgifter	2 134 000	
3430		Kriminalomsorgens sentrale forvaltning (jf. kap. 430)		
	2	Arbeidsdriftens inntekter	44 928 000	
	3	Andre inntekter	5 363 000	
	4	Tilskudd	1 393 000	
3432		Kriminalomsorgens utdanningscenter (KRUS) (jf. kap. 432)		
	3	Andre inntekter	800 000	
3440		Politidirektoratet – politi- og lensmannsetaten (jf. kap. 440)		
	1	Gebyrer	470 040 000	
	2	Refusjoner mv.	160 063 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
	4	Gebyrer – vaktelskap	1 007 000	
	6	Gebyr – utlendingssaker	54 700 000	
	7	Gebyr – sivile gjøremål	853 921 000	
3441		Oslo politidistrikt (jf. kap. 441)		
	2	Refusjoner	16 006 000	
	3	Salgsinntekter	175 000	
	5	Personalbarnehage	2 438 000	
3442		Politihøgskolen (jf. kap. 442)		
	2	Diverse inntekter	5 063 000	
	3	Inntekter fra Justissektorens kurs- og øvingssenter	9 804 000	
3450		Sivile vernepliktige, driftsinntekter (jf. kap. 450)		
	1	Inntekter av arbeid	31 308 000	
	2	Andre inntekter	429 000	
3455		Redningstjenesten (jf. kap. 455)		
	1	Refusjoner	17 499 000	
3470		Fri rettshjelp (jf. kap. 470)		
	1	Tilkjente saksomkostninger m.m.	2 000 000	
		Totale inntekter		2 791 335 000

II

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Justis- og politidepartementet i 2006 kan:

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 400 post 1	kap. 3400 post 1
kap. 410 post 1	kap. 3410 post 3
kap. 411 post 1	kap. 3411 post 3
kap. 412 post 1	kap. 3412 post 1
kap. 413 post 1	kap. 3413 post 1
kap. 413 post 21	kap. 3413 post 2
kap. 430 post 1	kap. 3430 postene 3 og 4
kap. 430 post 21	kap. 3430 post 2
kap. 432 post 1	kap. 3432 post 3
kap. 440 post 1	kap. 3440 postene 2, 3 og 6
kap. 441 post 1	kap. 3441 postene 2, 3 og 5
kap. 442 post 1	kap. 3442 post 2 og 3
kap. 455 post 1	kap. 3455 post 1

III

Bestillingsfullmakter

Stortinget samtykker i at Justis- og politidepartementet i 2006 kan bestille varer utover den gitte bevilgning, men slik at samlet ramme for nye bestillinger og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
440		Politidirektoratet – politi- og lensmannsetaten	
	1	Driftsutgifter	40 mill. kroner

IV

Videreføring av bobehandling

Stortinget samtykker i at Justis- og politidepartementet i 2006 kan bestemme at det under ordningen med utgifter til fortsatt bobehandling pådras forpliktelser utover gitt bevilgning under kap. 475 Bobehandling, post 21 Spesielle driftsutgifter, med inntil 10 mill. kroner, men slik at totalrammen for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger 33 mill. kroner.

V

Nettobudsjettering

Stortinget samtykker i at Justis- og politidepartementet i 2006 kan:

1. nettoføre som utgiftsreduksjon under kap. 475 Bobehandling, post 21 Spesielle driftsutgifter, inntekter ved avholdelse av kurs og konferanser i regi av Konkursrådet, samt inntekter fra rådets øvrige virksomhet.
2. nettoføre som utgiftsreduksjon under kap. 475 Bobehandling, post 21 Spesielle driftsutgifter, tilbakebetalte inntekter under ordningen med utgifter til bobehandling.

VI

Førtidsdimittering i siviltjenesten

Stortinget samtykker i at Justis- og politidepartementet i 2006 kan bestemme førtidsdimittering av mannskaper

slik det fremgår i omtalen under kap. 450 Sivile vernepliktige i St.prp. nr. 1 (2005-2006).

VII

Forslag til endring av anmodningsvedtak

Vedrørende anmodningsvedtak nr. 268 av 4. mars 2005:

Stortinget samtykker i at forskriften om fri rettshjelp, slik at når en part innrømmes fri sakførsel i en barnefordelingssak skal også den annen part ha fri sakførsel såfremt dennes inntekt ikke overskrider inntektsgrensen for fri rettshjelp med 100 000 kroner, ikke endres fra 1. januar 2006.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling ble bifalt med 70 mot 37 stemmer.

(Voteringsutskrift kl. 13.05.38)

S a k n r . 3

Referat

Presidenten: Det foreligger ikke noe referat.

Møtet hevet kl. 13.06.
